

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

MEZKERESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-UT 56. SZÁM
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PÉNGŐ.
HAVONTA 5 P 20 FILLER.

16 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVIII ÉVFOLYAM 59. SZÁM

Óh, világpolgár

Ki itt jársz, kelsz közöttünk fenkölt arcultól és titokzatos nagyképűségeddel, mint aki egyetlen beavatott minden földi titokban, óh, világpolgár mondd, mi ad neked annyi fölényt és visszatetszést szűz hallatlan bátorságot, hogy így hordozd fölényed? Elvégre ma mégis csak több mint féltizede éljük a legnagyobb világháború ezer szenvedését és rettegjük valahányan annak reánk eső elkövetkező nagy megpróbáltatását, de te, te maradsz, aki voltál annak idején a színházban, futbalmeccseken és zsúrokon; fásult arcod gondatlan elbizakodottságának megtestesült szobra!...

Ne gondold, hogy bennünket ez tisztelgetre gerjeszt!
Ne hidd egyetlen pillanatra se, hogy nyugalmat és erőt sugároz eme fölényes nyegléséged.

Ne véld, hogy ezzel a kiállással azok között tisztelünk, akik az emberiség életének egyetlen jótáival előbbrevivói.

Ne gondolj, ne higyj, ne vélj rótlunk semmi jót, mert mi testületileg és külön, külön utálunk téged éppen azért, mert nagyon förtökszel a mi kivételesen megnyilatkozó ámulatunkra és tisztelatlankra.

Hogyan tudod ezt csinálni, az a te magán ügyed. Az arcod azonban haladéktalanul cseréltesd ki, mert félelmesen magad ellen ingerled mindazokat, akikben még ég a lélek és pislog az emberi érzés szikrányi maradéka.

Es nem akuszs, nem tanulsz semmiből, hallatlan hanyag és elkesztően beképzelt vagy. Valahányszor undorral reád nézünk, te azt hiszed, hogy csodálunk, bámulunk és utánozni akarunk. Valahányszor elfordítjuk jobbszorra érdemes tekintetünket feléd, te mindig azt hiszed, hogy nem bírjuk ragyogó elméd szenttelen megnyilatkozásának tündöklését nézni. Egyáltalában ne képelelj és ne áltsd magad. Nem szeretünk, sőt több, egyetemlegesen utálkozunk, valahányszor felbukkanasz...

Pedig te szeretsz felbukkanni itt, ott; mindenütt. Es száz és ezer formában jelentkezel, a legmagasabb állástól a legkisebb és legtehetségtelenebb iskolai elfoglaltságok között. Mindenütt vagy, mindenütt más a neved, de egyetemben egy a valód: világpolgár vagy, anélkül, hogy erről, mondjuk, tudnál is.

Téged nem érdekel az, hogy mi van.

Hidegen vagy, hogy mi volt. Kővé dermedt tekinteted nem tekint a jövődbe!...

Egyetlen egyre azonban kinosan ügyelsz, s ez a nagy kincs, te magad vagy.

Az még hagyján, hogy magad vigyázzol kinosan magad épségére, de elváród az embertől, azaz várjunk csak, magától az emberiségtől, hogy tereád vigyázzunk valahányan, akik a földtekén szédelgünk az események és előjövendő nagy

Folytatásokban közöljük a Vasvári-féle száz mázsás holdankénti kukorica termelési eljárást

Amerika ultimátumszerű jegyzékére az egész ir hadsereget készütségi állapotba helyezték

A német követség nem hagyja el Dublint -- Teljes valótlanság, hogy Paasiakiv Hitler kivánságára ment volna Stockholmba -- A német csapatok ismét visszavetették a bolsevistákat Tarnopol körzetéből -- Moszkva kedvezőtlenül fogadta a finn válaszjegyzéket -- Londonban teljesen elejtették Mihajlovicsot

A KELETI ARCYNALON Nagyobb változás nem állott be. A szovjet hadvezetőség minden rendelkezésre álló erővel tovább folytatja Ukrajnában a döntés kirozsákolását és Lucktól a Dnyeperig mozgásbari van az egész arcvonal, a hatalmas támadó és elhárító csapat most botlik ki teljes egészében, amikor már a nagyobb erejű tartalékokat is bevetették. A német elhárítás mindenütt sikert arat, részben megállította az orosz előnyomulást, így Dubnónál, — részben ellentámadással javították meg állásaikat, mint Tarnopolnál, ahol utcai harcokra is sor került, míg Krivoj-Rognál mozgó harc alakult ki, ahol a német erők egyrésze elszakadó mozdulatot állhat be. Német katonai körök véleménye szerint a helyzet olyan, hogy német, esetleg ellenséges hadművelet következtében fordulat állhat be. Az kétségtelen, hogy Manstein katonának fővédelmi vonala szilárdan német kézben van. A német hadjelentés arról számol be, hogy Krivoj-Rognál, Tarnopolnál, kemény, súlyos elhárító harc folyik és ugyanakkor az északi arcvonalon is támadásba lendült ismét és újra a szovjet, de eredményt nem ért el. 101 páncélos elvészése mutatja a szovjet kudarcát. Katonai körök feltevése szerint a szovjet a finn arcvonalon is támadást készít elő.

A DELI OLASZORSZÁGI ARCVO-

nalon, több mint egy hete, csak felderítő járőrtevékenység fordult elő, esemény még, hogy Rómát negyedikben bombázták az angolszások. Súlyos kár érte az örök várost. — Eredményesen működtek a német hajók úgy az Egei tengeren, mint a Földközi tengeren és közel húsz hajót, 16 rombolót, sok repülőpuffitottak el. Mussolini torpedóvető repülői támadták sikeresen az anatóliai angolszás flottát.

A TAVOLKELETI ARCYNALOROL JAPAN HIVATALOS JELENTÉS emlékeztet meg. A japán császári főhadiszállás összefoglaló jelentésében közli, hogy Los Negros szigetén a japán erők állandóan súlyos elhárító harcot vívnak az ellenséggel, amely továbbá megerősítéseket kap. A japán egységek Finschafen, valamint Madang térségében lelőttek 338 repülőgépet, 12 torpedónaszádót elsüllyesztettek, — vagy súlyosan megrongáltak. Az ellenség 4 ezer főt vesztett, közülük 1800-an elesetek. Japán részről a veszteség: 955 halott és 88 gép.

A DIPLOMACIAI ARCYNALON Váratlanul Irország került az érdeklődés előterébe. Amerika jegyzékét intézett Irországhoz, amelyben azt kérte, helyesebben követelje, hogy Irország utasítsa ki a tengelyhatalmak diplomáciai és konzuli képviselőit, a tengelyhatalmak állampolgárait, azzal a sovány indokkal, hogy azok megfigyelhetik, kikémlé-

hetik, mi történik Angliában ügykatonai, mint politikai vonalon. Irország azonban önértelenen visszautasította az USA követelését, hiába érvelt Anglia is, hogy teljes mértékben helyesli Amerika eljárását. Kétségkívül súlyos diplomáciai kudarc érte az angolszásokat az Irország elleni balsikerű fellépéssel.

Londoni jelentés szerint az angol fővárosban még semmit sem tudnak arról, hogy Irország és az Egyesült Államok között támadt vitaszólyban, mi lesz az amerikai kormány legközelebbi álláspontja. Valószínűnek tartják azonban, hogy a tárgyalásokat mind Dublinban, mind Washingtonban folytatják, hogy modus vivendi találjanak, amely egyrészt figyelembe veszi Irország semlegességét, másrészt a szövetségeseknek biztonságukra való követelését.

A Daily Express azt közli, hogy De Valera bosszus hangon nyilatkozott az Irországgal szemben érvényesített katonai fenyegetésről és gazdasági nyomásról. Az amerikai kormányjegyzékét átnyújtották neki. Hangoztatta, hogy a tulajdonképeni ultimátumra az egész ir hadsereget készütségi állapotba helyezte. De Valera képtelennek minősíti azt az amerikai vádaskodást, hogy Irországon keresztül titkok szivárognak ki.

A FINN—SZOVJET KÉRDÉSROL most inkább angolszás és szovjet

jelentések érkeznek és ebből az átlátható meg, hogy Moszkva kedvezőtlenül fogadta a finn válaszjegyzéket. Döntés még nem történt semmilyen irányban.

A JUGOSZLAV BELSŐ VALSÁG, amelyet a londoni tárgyaláson szeretnének rendezni, eddig egyetlen pozitívumot eredményezett, azt, hogy Mihajlovicsot minden külső és belső fórum elejtette és Titó lett az egyeduralkodó, a kommunista szűrné került uralomra és Péter király is Titó irányítása és befolyása alá került. Az angol fővárosban arra számítanak, hogy a jugoszláv ellentétek áthidalására irányuló tárgyalások már a jövő héten megkezdődnek. A Purics kormánnyal ellentétben álló bizonyos jugoszláv körök azt követelik, hogy Mihajlovicsot felelősségre vonják és vissza kell térni Jugoszláviába. Mindinkább úgy látszik, hogy ezt a követelést az új rendezés alapjává teszik. Ehhez csatlakozott Simics moszkvai jugoszláv nagykövet is, akit időnként jövendő külügyminiszterként emlegetnek.

A SZOVJET TERJESZKEDESERE és irányító erejére, az angolszás gyengeségre jellemző, hogy a szovjet nem elégedett meg azzal, hogy az angolszások kénytelenek neki átadni az olasz hajóhad legértékesebb egységeit, most újabb követelést támasztott: északafrikai kikötőt követel, ahol átveheti a hatókat

csapások súlya alatt. Annyi eszed van, hogy tudjad magad értékelni és ezt az értéket lehetőleg a gyengébb idegzetűekkel el is fogadtasd, hacsak egy mód adódik erre.

Nem akarsz te se többet, se kevesebbet, mint a mindennapi legbiztosabb életet annak apró, cseprő kis fényűzésével és örömeivel. Igaz, hogy szenttelenül szűrcsölsz, mint csömörölt lélekhez illik az örömeidet, kinosan ügyelsz arra, hogy rajtad ugyan meg ne lássanak semmit, ami hétköznapi és em-

beri, hiszen te világpolgár vagy, azonban arra mindig akad gondod, hogy a lehető legügyesebb gyakorlatások között még mindig te viseld a legszebb ruhát, a legdrágább inget, a legpompásabb nyakkendőt, a legdivatosabb sálát és kesztyűt, mert ugyebár, az mégis csak lényeges kelléke a multnak is, hogy ruha teszi az embert!...

Honnan és hogyan csinálod, az a te titkod, de azért kinosan feszersz az arcod, kimért a modorod, hogy ez a te titkod legyen.

Mondják, hogy hozzád viszik tit-

kon a legjobb és legdrágább falatokat, hogy nem veded meg az élet apró örömeit, sőt megköveteled, de egyébként mit érdekel az téged, hogy a kenyeret, vagy a dohányt adagolják, hogy a zsír és vaj kérése a tejjel együtt minden háziasszony külön boldandulási témája reggeltől estig. Elvégre mindig volt valahogy, ezután is lesz, te pedig az az ember vagy, akinek kiteremlőddöt mindig és ki fog teremődni a jövődben is az, ami feleslegesen jó.

Nem vagy egyedül, mint fentebb

is írtam, sokan vagytok, de olyan ikrek, annyira egyformák, újabb időben felülmulhatatlan patkányszerű szaporulattal grasszáló, hogy nem is tudnánk hirtelen összeszámolni benneteket, ha valami elmés rendelkezést tenné feladattá, hogy írjuk össze ebben a hazában a felesleges embereket. Csupán azt kérjük, egy keveset mégis felezzetek magatokat. Ugyesek vagytok, legalább azt játsszátok meg, hogy van bennetek némi emberi morvadvány is, mert mai állapototokban elviselhetetlenek vagytok. Sz. P. I.

és orosz katonaság foglalja el. Ezt pedig az követi, hogy Észak-Afrika is a szovjet érdekkörébe kerül és ott nyíltan terjesztheti bomlasztó eszméit és ezt az angolszászok kénytelen-kelletlen törük. Roosevelt és Badoglio is nyilatkozott erről a

kérdésről — amely károsan érintette az amerikai közvéleményt — és kénytelen-kelletlen ismerték el, hogy a hír igaz: olasz, vagy azokkal egyenértékű hadihajókat kap a szovjet.

pol körzetébe, súlyos harcokra került sor. A németek visszaverték a bolsevistákat. (MTI)

A tarnopoli térségben tovább tombol az elhárító csata

Berlin, március 11. A Führer főhadiszállásáról jelenték a Német TI-nek, a véderőfőparancsnokság közli:

A Dnyeper alsó folyásán nyugatra, a tarnopoli térségben tovább dühög az elkeseredett elhárító csata az eddigi súlypontokon. Krivoj Rogtól délnyugatra a bolsevisták tovább is tért nyertek, bár csapataink szívós ellenállást fejtettek ki. Pogreblicse és Tarnopol között a támadások és elhárítások váltakozásában nehéz harcokra került sor. A tarnopoli térségbe átmenetileg behatolt ellenség elentámadással ismét kivetítettük. Az arcvonal középső szakaszán pénteken is csak helyi harci tevékenység folyt.

Északon a bolsevisták Neveltotól északnyugatra Osztrov és Pszkov között, valamint Narvánál páncélosoktól és csatarepülőktől támogatott nagy erőkkel támadásra indultak. Áttörési kísérletek megelődtek a hadsereg csapatainak, az SS. fegyvernem, valamint lett és eszt önkéntes SS. kötelékek szívós ellenállásán. Helyi betöréseket azonnal ellenrohamokkal felszámoltunk, vagy elrészeltünk. Az ellenség 101 páncélost veszített. Ezekben a harcokban küönösen kitűnt a 273. gránátosezred 6. százada Claus százados parancsnoksága alatt és a 272. gránátosezred első százada Kalepky hadnagy parancsnoksága alatt.

A nettunói hídfőnél a németek visszaverték az ellenség előretörését

A nettunói hídfőnél Ápriliától délre visszavertünk egy páncélosokkal támogatott ellenséges előretörést. Az olaszországi arcvonalon egyébként élénk kölcsönös felderítő tevékenységen és rohamcsapattal való közösen kívül nem történt különösebb esemény. Messzehordó űtegek állandóan tűz alatt tartják az ellenség kirakódásait. A nettunói kikötőben megromgáltak egy szállítóhajót és több hajót a kikötő elhagyására kényszerítettek. Olasz torpedóvetőrepülőgépek Anzio előtt megtámadták ellenséges hajókat és súlyosan űrtartalmú szállítóhajót. Észak-amerikai bombázók március 10-én a déli órákban újabb terrortámadást intéztek Róma város területére ellen. Több negyed-

ben súlyos károk keletkeztek. 6 ellenséges gépet megsemmisítettek. A haditengerészet egyik biztosító járműve az Egei-tengeren Simi-Rhodos szigete között megromgált két brit gyorsnászádot. Miután a gyorsnászádok három eredménytelen támadást intéztek a német hajók ellen, török vizekre menekültek. Brit zavarórepülőgépek szombatra virradó éjszaka bombákat dobáltak a Rajna-westfáliai partvidék helységeire. Tengeren átjáróink az Északi-tengeren, az Atlanti-óceánon és a Földközi-tengeren ellenséges hajókisértek biztosítóival és tengeralattjáró vadászokkal vívott súlyos harcokban elsüllyesztettek 16 kiserőrombolót és lelőttek 3 bombázót. (MTI)

Március 15-ig lesz nyitva Gyergyói-Brassay András és Barabás István festőművészek képkiaállítás

Néhány nappal ezelőtt nyitott meg a debreceni Déri múzeum kiállító termében a két neves endélyi festőművész tárlata, amelyet már az első nap igen sokan kerestek fel és a közönség egyaránt nagy elismeréssel adózott műveik iránt.

Gyergyói Brassay András és Barabás István ma csaknem a legtehetségesebb festőművészeink közé tartoznak. Képeiket aranyos derű szeli át, mindegyik vászonon ott táncol a mosoly, az élet derűje. Míg Gyergyói Brassay András tájképfestészetben remekel, addig Barabás István a portréfestészet terén mutat újat és válik ki.

Értesítésünk szerint a tárlat a nagy és áttűző sikerre való tekintettel március 15-ikéig lesz nyitva. Megtekinthető mindennap délelőtt és délután a Déri Múzeum kiállító termében.

Pogánymissziói ünnepély a Kistemplomban

A debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület minden esztendőben megszokta rendezni a maga külföldi missziói ünnepét. A véget érni nem akaró világháború ugyan egyre mélyebb árkot szánt a nemzetek és népek közé, minden erővel igyekeznek hátráltatni Krisztus Övéire vonatkozó parancsa teljesítését, hogy „mindnyájan egyek legyenek.” Misszionáriusaink is évek óta alig kapunk hírt, csak jól esik hinniük, hogy ők legalább minden különösebb akadály nélkül dolgozhatnak Krisztusért és az Ő egyházáért most is, mikor a háborúban álló nemzetek missziói munkáit a másikkal a területén internálótáborokban kénytelenek letélen várni, míg Isten kegyelme ismét megnyitja számukra az ige ajtaját.

A főző hó 12-én, vasárnap délután 5 órakor a Kistemplomban tartandó pogánymissziói ünnepély a krisztusi missziói parancsra akarja erőteljesen ráirányítani a figyelmet, mely parancsot nem tehetni félre velünk a háború sem. Dr. Czégédy Sándor egyetemi tanár rendkívüli érdekfeszítéssel várt előadását, missziói tárgyú szavalt, gyűlekezeti és karénekek töltik ki az istentiszteletet keretben tartandó ünnepély műsorát. Mivel az ünnepélyen részvétel díj-talan, kívánatos, hogy helyet mindenki idejében, vagyis mindjárt a templomnyitás után foglalja el.

Céizatos szovjet hírek Paasakivi stockholmi megbízatásáról

Berlin, március 11. Hitékes német helyről közlik tájékoztatásul. A Szovjet TI. a szovjet sajtóból átvett egyik cikket közli, amelyben az áll hogy Paasakivi nemcsak Németország hozzájárulásával, hanem egyenesen Hímer kívánságára ment Stockholmba. A Wilhelmstrassen feltejesnek tartják, hogy állást foglaljanak ezzel a nyilatkozáttal

szemben, amely teljesen valószínűség. Berlinben rámutatnak arra, hogy a szovjet nagyon jól tudja, hogy Paasakivi még csak nem is a finn kormány megbízásából volt Stockholmba, hanem saját elhatározásából kezdett tárgyalásokat és csak utólag hozta az egész ügyet a finn kormány tudomására. (MTI)

Napi 70 ezer tonna szén vesz el az angliai bányászsztrájkok miatt

Stockholm, március 11. (Német TI) Az angol szénbányásztrájk súlyos kihatásainak elhárítására a kormány kiküldötte az első megbízottait, hogy megegyezést találjanak. 165 walesi és 99 skótországi bányában szűntették be a munkát. Az általános helyzetre jellemző, hogy

a sztrájk következtében naponta legalább 70 ezer tonna értéktű szén vesz el. A cardisi szénbányacon március 8-án már alig lehet szénen kapni. Ezért azok a hajók, amelyek Cardis kikötőjében horgonyoztak, kénytelenek voltak más kikötőkbe menni. (MTI)

Március 31-ike után a zsidók nem vándorolhatnak ki Palesztinába

Lisszabomból jelentik: Március hó utolsó napja fordulópontot jelent a palesztinai zsidó bevándorlás tekintetében. Ettől a naptól kezdve egyetlen zsidó sem fog bevándorlási engedélyt kapni a Szentföldre.

Az angol kormány még 1939-ben arra kötelezte magát, hogy öt esztendőn belül 75.000 zsidó bevándorlását engedélyezi Palesztinába. Ezt az álláspontot a világháború események hatása alatt sem volt hajlandó megváltoztatni, noha az európai helyzet miatt sokkal több zsidó kérte a beutazási vízumot. Roosevelt elnök is ilyeniről a kvóta felemelése érdekében, de ez a beavatkozás is eredménytelen maradt. Végül is az amerikai elnök közbenjárására Stanley gyarmatügyi miniszter az alsóház ülésén a következő kijelentést tette: — Miután az 1939—1944-es kvóta

ből 29.000-et még nem vettek igénybe, őfelsége kormánya hajlandó ezt a 29.000 beutazási engedélyt 1944 március 31-ig kiszolgáltatni, azaz a határozott kijelentéssel, hogy ezzel a bevándorlást lezárja, má nem óhajlja a Középkélet stabilitását megrendíteni.

Az újabb amerikai mozgalom ért el semmi sikert. Nagybritanniának ugyanis sokkal fontosabb a növekvő páncsar mozgalom, amely a középkeleti országokból angol fenntartás alatt páncsar államszövetséget óhajt alkotni és nem kívánja fokozni a zsidó bevándorlást. Az esetleges zsidó állam csupán Hajfából, Jaffából, Tel-Avivból és a körülötte fekvő tengerparti sávban létesült zsidó településekből állna, míg Palesztina egyéb részzeit Transjordániához csatolnák, — véli a semleges sajtó.

A német követség nem hagyja el Dublint

Lisszabomból közlik, minden aipot nélkülöznek azok az értesülések, amelyek szerint a német követség elhagyja Dublint. A dublini német követség és német kormány csupán a Londonon keresztül haladó kábel útján érintkezhetik. (MTI)

Az Afton Tidningen stockholmi tudósítója jelentik: A hadügyminiszter biztosította Irland washingtoni követét, hogy a tengelyhatalmak diplomáciai tagjainak Irországból való kiutasítására vonatkozó amerikai jegyzék nem utimátumjellegű és nem áll mögötte semmiféle katonai fenyegetés.

Meteor mozgó műsora
Vasárnap délelőtt 11, délután 3, 5 és 7 órakor
Hétfőn 5 és 7 órakor utójára
Álomkerinső
Sárdy, Laabár, Csontos
Zsifley Margit.
A TOPARTI LÁTOMÁS

Csokonai Színház Irodalmi Kamara Színháza a Déri Múzeumban
Előadások minden szombat és kedden este 6 és 7 órakor
Hétfőn és kedden
Joyselle
Maesterlinck költői színjátéka.

A német tartalékok felfogták a szovjet előretörést

Berlin, március 11. Krim-félszigetről nem érkezett jelentés emlitésreméltó harci cselekményről. A déli arcvonal több szakaszán a változatlanul nehéz időjárási és terepviszonyok között teljes erővel tart az elhárító csata. A bolsevisták főleg Krivoj Rogtól délnyugatra igyek-

szanak a betörés helyét kiszélesíteni. A Nikolajev felé irányuló szovjet áttörési kísérletet mindenütt megelődtek. A déli utáni órákban a szovjet csapatok ugyan betörték a német vonalakra, — előrenyomulásukat azonban a német tartalékok felfogták. Zvenigorodkától délnyugatra, Uman és Novoarhangelszk között rendkívüli elkeseredett harcok folytak. Pénteken délelőtt a bolsevista páncélos alakulatok benyomultak Tarno-

Csokonai Színház
Tel.: 25-45, Igazgató: B. Unger István. - Előadások d. u. fél 4, este fél 7 órakor
Vasárnap d.u. rendes helyárak
Az első Gyergyói bál
U. Kovács Teres felléptével
Hétfő délután közkinvántára:
Csípkerőzsa
Este: Munkáselőadás.
Aranytulipán

Hungária filmszínház
Vasárnap és hétfőn utoljára:
Valamit víz a víz
Főszereplők:
Karády Katalin és Jávor Pál
Előadások:
Vasárnap 3, 5 és 7 órakor
hétfőn 5 és 7 órakor

Robert Réginer előadása Debrecenben

Szépszájú közönség előtt, a református egyház tanácsstermében tartotta meg előadását tegnap délután **Robert Réginer**, a kolozsvári egyetem francia lektora.

Előadásában a nagy francia klasszikus, La Fontaine jelentőségét méltatta, vidágírodalmi szempontból.
Bevezetőben hangsúlyozta, hogy La Fontaine meséivel a kommentárok és kritikások tömege foglalkozott és ennek ellenére a hatalmas és sokrétű mű még ma is ismeretlen oldalakat tár fel. A mesék, az emberiség lelki világának titkos zugait világítják meg. A 12 kötet erkölcsi életünk hű tükrö. Kicsinyek és nagyok, asszonyok és férfiak egyaránt megtalálják benne szórakozásukat. Sokan szemére vetették La Fontainnek az invenció hiányát, de vajjon az invenció teszi-e a rendkívüli író? — Chatobriand mondja, hogy nem

az a nagy író, aki nem utánoz, hanem az, akit nem lehet utánozni.
La Fontaine filozofus a maga módján. Egy helyütt azt mondja, hogy színpada az egész mindenség. Kifűző filozofus, éles moralista, ragyogó költő s a természet egyéni interpretátora.

— Nagy érdeme, hogy elsőként fedezte fel a természetet a francia irodalomban. Morálja elsősorban a mindennapi emberhez szól. Mégis mindenekelőtt költő, mégpedig egyike a legnagyobbaknak. — mondotta befejezésül az előadó.
Robert Regnert lelkesen ünnepelte a hallgatóság közvetlen, végig élvezetes előadásáért. Külön sikert aratott néhány La Fontaine-vers recitálásával, mert így még közelebb hozta a költőt a magyar közönséghez.
A jól sikerült előadást Varga Ottó rendezte.

Apolló filmszínház
HÉTFŐN ÉS SZERDÁN D. E. 11 ÓRAKOR IS TARTUNK ELŐADAST
Egy nap a világ
Muráti, Páger, Bilcsi, Tahy
Anna Mária a vezető szerepekben

Viaszínház
Ma és minden nap a nagysikerű magyar film:
Szováthy Éva
Karády és Jávor a főszerepekben
Előadások: vasárnap 3, 5 és 7 hétfőn 5 és 7 órakor

Nyilvánosságra hozzuk Vasvári Antal holdanként százmázsás tengeritermesztési eljárását

A szatmári gyakorlati gazda a Debreceni Újság útján tájékoztatja a gazdatársadalmat többtermelési módszeréről

Már kétszer ért el birtokán holdanként százmázsás termést

Néhány héttel ezelőtt méltán feltűnt a magyar gazdatársadalom körében az a hír, hogy egy szatmárvármegyei gazda, Vasvári Antal Kolozsvárott, a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége által rendezett gazdatársadalmi előadást tartott arról,

hogyan termel ő egy katasztrális holdnyi területen száz métermázsás csöves tengerit.

A kukoricatermesztésben — helyesebben, a többtermelésben — forradalmi újítást jelentő, úgynevezett Vasvári-féle termesztési eljárás lényegéről és részleteiről azonban az újsághírek nem számoltak be s így sokan egyszerűen csodának vagy fantasztikus vágyálomnak; a tájékozatlan, vagy pláne rosszindulatú elemek pedig egyenesen humbugnak és képtelenségnek minősítették a százmázsás kukoricatermesztés „meséjét”. Tény azonban, hogy akadtak szép számmal a gazdatársadalom köréből komoly érdeklődők is, akik nem a gáncoskodás, irigység, támaszkodás és hiteltelenség szemüvegén keresztül figyeltek fel erre a hírre, hanem alaposan bele akartak merülni ennek a problémának tanulmányozásába és valóságos megozromolták szerkesztőségünket, hogy szerezjük meg ennek a Vasvári-féle kukoricatermesztési eljárásnak hiteles leírását.

Lehet-e ötszörösére emelni a kukoricatermesztést?

Kétségtelen, hogy nemzetgazdasági szempontból valóban beállíthatatlan jelentősége volna annak, ha éppen egy magyar gazda ember tudott tényleg kikísérletezni olyan tengeritermesztési eljárást, amely a ma ismert szokványos tengeritermesztés hozamát megkétszerezi, sőt meghatványozza; hiszen köztudott tény, hogy

a mai magyar termelési viszonyok mellett átlag holdanként 20-40 mázsa csöves kukoricatermesztés érhető el; a Vasvári-féle eljárás pedig ennek kétszeresét, illetve az alsó határt alapul véve: ötszörösét is biztosítja.

Nem akartunk tehát abba a hibába esni, hogy egy magyar kezdeményezést felületesen lebagatelizáljunk, vagy akár a pro és kontra mendemondák alapján pálcát törjük egy erdélyi székely kisgazda csak hírből és fogyatékosan ismert új termelési módszere felett s ezzel a legveszedelmesebb magyar betegség: a közöny és meg nem értés áldozatát dobjuk oda, hanem vettük a fáradságot és felfedítettük a Vasvári Antal-féle tengeritermesztési eljárás minden titkát s már itt előjártában leszögezhetjük, hogy ez a munka nem volt hiábavaló, mert

a százmázsás holdankénti tengeritermesztés nem mese, hanem igenis bebizonyosodott igazolt valóság

és ezzel egy olyan perspektívába nyílik meg a magyar mezőgazdaságnak, amely — túlzás nélkül állíthatjuk — új korszakot fog megnyitni nemcsak a

kukoricatermesztésben, hanem a gazdaságok általános fejlődésének és környékbeli tengeri társadalom boldogulása terén.

Küzdelem a közönnnyel és nyomozás a Vasvári-féle módszer után

Amíg azonban eljutottunk addig, hogy hozzáférközhessünk a Vasvári-féle tengeritermesztési módszer teljes megismeréséhez, hosszú és bonyodalmas nyomozás útját kellett megjárunk. Bizony az már a magyar úttörők, feltalálók és fáradságtalan kutatók közös sorsa, hogy eredményeik elismerését és értékelését rendszerint nem lekendézéssel és örvendezéssel szokták megadni, illetve azt elfogadni (gondoljunk csak a gyufa világhírű feltalálójára: Irinyire és sok más társára, akiknek csak a késő utókor adta meg az istenáldotta magyar tehetségeknek kijáró tiszteletet), hanem meg kell küzdenünk az irigyek és a gáncoskodók síszerahadával s bizony jórészt ez jutott osztályrészül Vasvári Antal szatmárvármegyei kisgazdának is. Nyilván őt sem fogadták valami nagy hozsannával saját pátriájában, Szatmárban, hanem gyanakvással nézték munkáját és úgy kezelték, mint valamű ügyes, de hóbortos fantazmagória megszállottját, akinek működésére, vagy annak felbecsülésére — pláne eljárásának közkinccsítelésére — nem érdemes sok időt vesztegetni.

Igy ütköztünk bele mi is az első közönybe, amikor Szatmár

vármegye gazdasági felügyelőségéhez fordultunk és kértük a debreceni és környékbeli gazdák érdekében ennek a Kolozsvárott elhangzott Vasvári-féle termesztési módszernek előadását, illetve kivonatát. A válasz nem volt valami biztató, mert a felügyelőség mindössze azt közölte, hogy csináján bánjunk ezzel a kérdéssel: százmázsás holdankénti kukoricatermesztés a mesék birodalmába tartozik; az eljárás igazolására kísérletek még nem történtek, csak majd évek múlva kerül erre sor; kiolvashattuk azonban belőle azt, hogy alig lehet remény a beharangozott horribilis terméseredmény begyűjtéséhez. Egyetlen pozitívum, amit elértünk, hogy mégis közzölték az előadó Vasvári Antal címét.

Erre most már magát Vasvárit kértük meg, tájékoztassa a gazda-közvéleményt eljárásának lényegéről. Ez a második kísérletünk azután még sem vallott kudarcot: az érdeklődő levélre nem lelvélbeli válasz jött, hanem megérkezett személyesen Vasvári Antal szatmári lakos, kisgazda és földbérő, a százmázsás holdankénti kukoricatermesztés feltalálója és megvalósításának fanatikus hirdetője.

Egy kínai közmondás, mint apai örökség

Es most itt állunk szemben Vasvári Antallal, egy hatvan-nyolc éves, ősz, magyar úrral, aki bemutatkozik nekünk, mint egy szatmárvármegyei kisgazda és földbérő. Korát meghazudtoló frissesség, élénkesség sugárzik arcáról, megjelenésében inkább valami nagy uradalom mindenható ispánjának vagy tisztartójának típusát látjuk, csak amikor beszélni kezd, táru fel előttünk annak a képzeletünkben élő magyar kisgazdának az alakja, akiben ideálisan összpontosul a tanultság, műveltség, a magyar föld iránti rajongó szeretet, akinek soha nem lankadó dolgos munkakészségén, oltathatlan tudásvágyán és többtermelésre irányuló, acélos akarátán nyugszik az igazi magyar jövő.

Először arra kérjük, hogy saját személyéről mondjon valamit.

— Fogarason születtem — mondja. — Apám iparművész volt, de azért földünk is volt,

Vasvári és Debrecen

— Szatmárra kerültem és az ottani törvényszékénél Jeney Sándor debreceni törvényszéki elnök, akkor szatmári vizsgálóbíró mellett voltam az iroda vezetője. Tehát debreceni kapcsolatam is van, de Debrecenben akkor kerültem szorosabb összeköttetésbe, amikor a világ-

gazdálkodtuk. Mőfelett szerezte mindig a földet és apától az életbe utra valóul egy kínai közmondást kaptam, amelyik így szól:

„Ha azt akarod tudni, hogy mennyi földed van, megme- red, de azt sohasem fogod megtudni, hogy az mennyit teremhet.”

— Én már kiskoromtól kezdve mindig kísérleteztem és mindig szeretettel foglalkoztam különösen a kukoricával, mert ropantul szeretem a puliszkát. Nálunk azt tartják, hogy azért leszünk hatalmas emberek, mert sok tengerit eszünk és abban nagy a tápanyag. Én is olyan öles ember lettem — és valóban átlagon felül magas, kora ellenére csodálatosan jól konzervált, karcsú, erős férfiú Vasvári Antal.

— Többen voltunk testvérek tehát apámtól földet nem örököltünk és így hivatalnok pályára léptem, de amellet mindig gazdálkodtam.

honvédeknel sok őszinte debreceni barátot szereztem, köztük Szabó József nyugalmazott századost és barátj szótak fűznek néhai Szabó József volt debreceni tábla-, majd kúriai bírőhoz, annak József nevű fiahoz, aki tanár Debrecenben. A világháborúban két kitüntetés ért. A Monte Sant Gabrielen, 1917 őszén, mint a kitüntető parancs mondja, a lefolyt súlyos harcokban vitézségével és páratlan áldozatkészségével, csapatjának maradéktalan ellá-

tása érdekében, mint a debreceni harmadik honvéd gyalogezred éllemezőstije a legnehezebb harci viszonyok között is az állásokba szállította az éllemezőt.

— Ezért kaptam a hadi Erdemkeresztet a szalaggal és a kardokkal és a kardos Signum Laudist. Három gyermekem közül egy fiam gépészmérnök, a másik érettségizett velem gazdálkodik; leányom pedig egy közjegyző felesége.

Az első százmázsás tengeritermesztés

— A hivatalnok pályán csak addig maradtam, ameddig ismét megalapozhattam szorgos munkával egy kis gazdaságot magamnak. Amikor azután annyi erőt éreztem magamban, hogy a hivatalnok pályára már felesleges s látam, hogy kis földemből is meg tudok élni, nyugdíjba mentem és azóta

folyton a többtermelés kísérletezem,

ami érhető, hiszen kevés földből a lehető legtöbbet ki kell hozni, ha az ember a megélhetését és tisztas jövedelmét biztosítani akarja. Az én földem kicsi volt, nekem többet kellett termelni mint másnak. De kellett igyekszem azért is, mert megszállás alatt éltünk és ott a magyar csak a maga emberségéből, leleményességéből tudta egzisztenciáját biztosítani.

— Így jutottam arra a gondolatra — tért át Vasvári Antal a dolog lényegére —, hogy mindenképpen fokozni fogom kis földem terméshozamát. Nagyon régen búvárokodom ezen a téren. 1925. évben elolvastam Kapos Jenő tanárnak egy cikkét, amelyből az váltotta ki az érdeklődésemet, hogy az Egyesült Államok északi részén néha 100 métermázsás holdankénti kukoricát is termelnek; de hogy csövest- vagy szemest-e, azt nem írták meg. Ettől kezdve

rávettem magamat a kukoricatermesztés fokozására. Tizenkét évi kísérletezés után sikerült 1937-ben egy holdon százmázsás terméshozamot elérni.

Helyesebben két katasztrális holdon termeltem és kétszáz métermázsás csöveskukoricám lett. Ezt a termést úgy állapítottam meg, hogy próbatörést végeztem a táblán három helyen, 16-16 négyzetölös területen. Az egyik volt 98, a második 103 kilogramm és a harmadikon 99 kilogrammos termést hoztam ki. — Akkor a tengerit október 10-én törték le. Ennél az aktusnál jelen volt dr. Pogachás János királyi közjegyző Szatmár mértől és hivatalos közjegyző iktárral igazolta az a terméseredmény.

A második százmázsás termés

Vasvári Antal most elővette dr. Pogachás János kir. közjegyző igazoló-iratát, amelyben közli 1937 október havának közepén, mint a szatmári Gazda-

sági Kamara volt ügyvezető-alelnöke, a Kamara megbízásából kiszállott Vasvári Antal gazdaságába, ahol megtekintette a két katasztrális hold kukoricával bevetett és a Vasvári módszer szerint munkált, csodaszámra menő kukoricatermesztést, amelynek hozamát így lábon állva kétszáz métermázsásnak becsülte meg, a már említett eljárás alapján. Az irat szerint a termés tulajdonosa később bejelentette, hogy tényleges termés 152.5 métermázsát tett ki.

Ezt az igazolást felmutatta nekünk Vasvári Antal és hozzáfűzte, hogy bár a százmázsás holdankénti átlag 76 és egy-negyed mázsa mérséklődött, az eredmény így is csodálatosnak volt mondható.

— Híre is ment a dolgnak a megszállott területen, sőt még bukarestiek is jártak nálam és firtatták a dolgot,

de én begombolkoztam, mert nem akartam nekik kiadni eljárásum titkát.

— Nagyon fordult azután a helyzet, amikor visszatértünk az anyaországba. Itthon láttam a szegény nép elesetséget, egy harmadosos példát munkákban ájultan esett össze s ekkor érlelődött meg bennem az elhatározás, hogy tengeritermesztési módszeremet közkinccsé teszem.

Hozzájárult ehhez a döntésemhez, hogy 1942-ben a mi vidékünk gazdáira nagy szerencsétenség szakadt. A kukorica vetőmag kiosztása után kiderült, hogy a csíráképessége alig 15-60 százalék között mozgott. Közbevetőleg meg kell jegyezni, hogy én

egy különleges csíráztatási eljárással abban a helyzetben vagyok, hogy soha egy szem elráképtelen magot el nem vetek.

Ez különben az egyik döntő tényező a kukorica-többtermelésnél és ez a tudásom is hozzájárult ahhoz, hogy

1942-ben megint sikerült egy százmétermázsás holdankénti termést kihalozni

Ez volt tehát a második s most már bebizonyosodott százmázsás kukoricatermesztés.

— Az utolsó lőkest termelési eljárásom nyilvánosságához 1942 november 6-án dr. Szász Lajos közellátási miniszter tollából megjelent cikk adta. A miniszter a belső front kötelességét tette szövé s ezt írta:

Szász közellátási miniszter felhívása adta az elhatározást Vasvári módszerének közkinccsítéséhez

„Azokhoz fordulok először, akik termelők munkát végeznek. Kérem a magyar gazdától, hogy éjt nappallá téve termeljenek minél többet és minél jobbat. A legfontosabb követelmény a szaktudás. Annak kell megvalósulnia mezőgazdasági termelésünkben, hogy a termőföldünk legnagyobb kihasználásával biztosítani tudjuk szükségletünket.”

— Ennek a cikknek hatása alatt beadványt intéztem a földművelésügyi miniszter úrhoz és tudomására hoztam kukoricatermesztési eljárásom lényegét és fejlettségét, hogy a tengeri-többtermelés tekintetében, ha az abban kimutatott eljárást ered-

ményre vezetőnek tartják, úgy rendelkezésére állók a földművelésügyi kormányzatnak.

Vasvári Antal ezzel lezárta tájékoztatásának első részét, mert mint mondták, később ez az első kezdeményezése bizonyos külső okok és személyi szempontok miatt akadályokba ütközött. Ekkor kezdődött meg az a bizonyos

harc a közönnel és a meg-nemértéssel,

amelyről cikkünk elején meg- emlékeztünk.

Legközelebbi cikkünk feladata lesz a százmázsás kukoricatermelési eljárás elismertetésének és értékelésének küzdelmes útját felvázolni. Ezúttal csak azt jelentjük be, hogy

Vasvári Antal a „Debreceni Újság-Hajduföld” rendelkezésére bocsátotta kizárólagos joggal a teljes és részletes ismertetését a holdaként százmázsás tengertermelési eljárásnak.

Ezt a kukoricatermelésben valóban forradalmi újítást jelentő kikísérleltetett eljárást

mától kezdve naponként folytatásokban a magyar gazdaságsadalom elé tárjuk,

előrebocsátva azt, hogy Vasvári Antal természetességi eljárása, az abban felsorakoztatott összes termelési tényezőkre pontos betartása mellett hozza meg százszázalékos eredményét s abból minden magyar gazda meggyőződhet arról, hogy odaadó, felelősségteljes munkával az általa hirdetett, valóban csodálatos terméseredményt minden követelmény teljesítésével biztosan elérni lehet.

(dr. —y.) (Folytatjuk.)

A Hargitaváralja falugyűlése

A Hargitaváralja Jelképes Székely Közseg a napokban tartotta meg nagy érdeklődés mellett rendes falugyűlését. Az előjáróság előterjesztését pávai Vajna Viktor ny. alibornagy, főbíró terjesztette elő a múlt év munkásságáról. Megemlékezett mindazokról az örvedetes eseményekről, amelyek a jelképes közseg életében történtek. Kultúrális téren kiemelte dr. Szilágyi László, dr. Rugonfalvi Kiss István történettudósok, dr. Váró György országgyűlési képviselő és Sütő Nagy László főszerkesztő értékes előadásait, amelyek nagyban hozzájárultak a székely öntudat és nemzeti eszme fejlesztéséhez. Szociális téren megemlékezett a tanoncségyvezésről, a szegélyek támogatásáról, az önállósulni akaró lakók segítészéséről, a Székely Ház keretén belül már készülő erdélyi otthonról. Felvette a közseg a kapcsolatot a többi erdélyi egyesüléssel s az erdélyi ügyek megbeszélésére közös tanácsot hív össze. A székely naggyűléssel kapcsolatban ugyancsak előterjesztéseket tettek az előkészítő bizottságnak. Folyik a szervezés az egész országban a Királyhágón inneni székelység egy táborba gyűjtésére. Ugyan csak pávai Vajna Viktor főbíró terjesztette elő a jövő évi munkatervet is. Ennek gerince a már beindított szervezkedés továbbvitele és a Székelyföldről kiszakadt székelység társadalmi, művelődési és gazdasági támogatása minden rendű és rangú különbség nélkül. A zárószómadások és a költségvetés elfogadása után a tisztújítást ejtették, melynek során bíróknak ismételt Sütő Nagy László főszerkesztő választották meg.

A legöregebb debreceni kutyabördudás beszél a boszniai emlékekről, a debreceni kutyabörduda-bandáról és élete legnagyobb vágyáról

A látóképi csárda, a betyárvilág a 99 éves Tóth András bácsi emlékeiben

Mintha csak Móicz Zsigmond, a nagy magyar regényíró valamelyik könyvéből lépett volna elő, amikor megálta a Lorántffy-utcai 17-b. sz. ház kapujában, arra fel, hogy néhány alkalommal meglátogatta a kisajtó mellett csengőt... Hosszú, csaknem vállig érő haja csillog a késő délutáni napfényben. Arcában ott áll az egész magyar sors: ráncbaszökök, barázdák, kétoldalon kis piros, éledús folt, s szemei olyan jóságosan simogatnak, mint két puha női kéz.

Amint mondtam, előlépett s mosolyogva kérdezte. — Kij tetszik keresni? — Magát, Tóth bácsi...

Kissé csodálkozó arcot vág, mint akihez nem igen szoktak járni látogatók, de örömmel tessék be a szobába. Lélül velem szembe s kérdően néz rám. Hirtelenében nem is jut eszembe az interjú, amiért jöttem, bevalom, sokkal jobban szerettem volna, ha nyugodt, csendes szavakkal belekezd valami szép mesébe, valami öreg, rég elfelejtett mesebe és mesél... és újra csendes, mesélgető kisló lettem volna... De sajnos, a vasárnap riport sokkal fontosabb, mint mesélgető kislónak lenni...

A boszniai emlékek

S kérem. — Mondjon valamit, Tóth bácsi, az életről. — Életemről?... Az az érzésem, hogy egész regényt lehetne írni azokról a dolgokról, amik velem történtek. De így keveset tudok. 1845-ben születtem Hódmezővásárhelyen. Gyermekkoromról nem sokat tudok, bizonyosan nem is emlékszem. Mesélik, hogy eleven gyermek voltam világeletemben... De talán érdekesebb lesz, ha onnan kezdem az életem, amikor katona lettem. Emlékszem rá, mintha csak ma történt volna. Februárius hava volt s bevonultam. Ág leheltem húsz éves. Mindjárt ki is vittek Ausztriába. Itt sem maradtam sokáig, legközelebbi útunk Bosznia-Hercegovinába vezetett. Itt majdnem húsz évet töltöttem.

— Erről mondjan valamit érdekeset! — Az első években bizony gyakran elfogott a honvágy. Szerettem volna visszakerülni - Hódmezővásárhelyre, de később már csak nagy időszakokként tért vissza ez az állapot. Talán annak köszönhetem, hogy megnősültem. A századpáncsnok lányát vettem el. Külföldön hangzik, hogy én egy egyszerű katonát elvehettek egy igen előkelő lányt, de így volt... Tessék csak megnézni, milyen „snájdig” legény voltam én... Gyorsan képeket hú zél az egyik szekrényfiókból és sorra előm rakosgatja. Mi tagadás, tényleg csinos magyar legény volt valamikor Tóth bácsi. Ugy feszült rajta a katonaruha, mintha — ismét egy élsépelet hasonlat — ráöntötték volna. Egymásután teszi előm a képeket s néhány szavas magyarázatot fűz hozzá. Imígyen: — Ez voltam 1861-ben, mikor kikerültem Bosznia-Hercegovinába... — Ilyen voltam akkor, amikor káplár lettem... — Az esküvő előtt...

Haza, a kutyabördudához

Kis szünetet tart, elrakja a képeket s egyszerűen, csöndesen fűz tovább a szavakat. — Szóval megnősültem. Egy év múlva gyerek is lett. Majd még egy. Szép lakásunk volt és sokat szórakoztunk. Tetszik tudni, milyen volt akkor a zene ott kint? — ? ? ? — Kutyabördudás zenekarok működtek a legkorábbi helyen, különösen a nép között. Anyyira közkedeltek voltak ezek a zenekarok, mint nálunk a cigányzenekarok. Ha valaki-

nek valami bánata volt, a kutyabördudával együtt sirta el. Vasárnap délutánonként, amikor például összegyűlt a fars lakossága a piac-térre, mindég akadt egy-két ilyen különös zenekar, s s hamar táncrapordult mindenké... Ha már a kutyabördudánál tartunk, emondhatom e, hogy nekem is van egy... Azonnal hozom.

Feláll, öregeesen odatojog a felhoz és az ágy felül leakaszt egy fursza szerszámot. Nagy ömiő az egész, rajta két hosszú csöszérű rud. Olyan jóságosan simítja végig, mintha valamelyik kis szöszke unokának a haját simogatná.

— Ezt onnan hoztam haza 1882-ben — meséli tovább. — Előbb Hódmezővásárhelyen laktam, majd 1880-ban Debrecenbe költöztem... Valamit elfelejttem. Felésem valami ismeretlen áztól beteg lett és ott is maradt Boszniában. Ott temették el.

— Mit csinált Tóth bácsi azután, hogy Debrecenbe jött? kérem tovább, a szomorú témáról eltérve a szót. — Hogy mit csináltam? Eleinte az egyik asztalos műhelyben dolgoztam, majd fejembe vettem, hogy kutyabörduda bandát alakítsak. S a gondolatot telt követte. Szereltem néhány barátot, dudát Boszniából hoztattam s csakhamar kész volt a dudu-bandá. Már csak azért is sikerünk volt, különösen magánházaknál, mert ritka és szokatlant és szépen megéltünk belőle...

A századik gyertyaszál

Nagy komótosan előhúzza a pipáját, szépen megtömi, addig nem is szól semmit. Meggyújtja, a menzselgellet felé eresz néhány füstgolyót és csak azután meséli élete folytatását. — Emondja, hogy többek között a Látóképi csárdában is játszottak a pánczoroknak, hol pedig a betyárfelőknek. Nem egyszer megeseit, hogy bizony ezek a szegénylegények hamarosan kerekre ödöltek, ha közzelgett valamelyik kakastollas. Mint érdekességet említi meg, hogy különös jelük volt. A padláslyukból intelt ki a tüzfápatant csaplórosné, ha az utonakastollakát látott repdesni.

Ezután a csárda valamikor még használatban lévő titkos pincéjéről beszél. Ez a pincét már régen betemetelte az idő, csak Tóth bácsi, a híres hortobágyi betyárvilág egy-két öreg juhásza, meg a föld alatt porladó betyárok emlékeiben él... Nem egyszer megeseit, hogy a betyárok már nem volt idejük elmenekülni a csendőrrök elől, hírelen a pincében kerestek menedéket addig, amíg el nem mulott a veszély. — Régen volt, talán igaz sem volt... — mered maga elé. — Ma már hiába keresnének ezt a világot, szétfujta az idő. Csak a csárda faragott padjai és a göröcs mestergerendák maradtak meg ebből az időből...

— Mi lett a zenekarral? — Az, ami a csárdával. Egy darabig, csak kedvelték bennünket, egészen addig, amíg meg nem jelent az első cigány a vonóval az ivóban. Ettől kezdve lehanyatlott nekünk. Már nem szívesen mulatoztak velünk, egy szép napon pedig búcsút mondtak. Maradtak tehát a magánházak. De az sem sokáig... Ide is bejött a cigány, s mi lassan feledésbe merültünk. A banda szétszéledt, ma már pedig, bizony a föld alatt nyugszik mindenké. Egyedül csak én, meg a dudám maradtunk meg... De jóleső érzéssel állapítom meg, hogy a cigányoknak sem tartott sokáig a jündökítés. Feljött a jazz a láthatáron s győztesen vonult be a cigányok helyére. Ma már dobpfűrés, rikoltozás a zene. Nincs is ebben semmi művészet...

Befejezésül még emondja, hogy gyermekei is arra a sorsra jutottak, mint édesanyjuk. — Itt porladnak Debrecenben a Kossuth-utcai temetőben... Tóth András bácsi minden vasárnap még kilátogat sirjukhoz, éjt egy-két könnycseppet értük s talán fájó szívvel gondolt vissza a multira, Boszniára, a kutyabörduda-bandára s fiatalágára. — Hány éves most? — kérem. — S mi volna a legnagyobb vágya? — 99 esztendőt töltöm most...

Mi a legnagyobb vágyam? — Mi lehet már egy ilyen öreg embernek. Megköszönöm Istennek, hogy eddig még életben tartott s azt kérem Tőle, engedjen még egy évet megérem, hogy száz éves koromban kerüjjek le a földbe... Remélem, Isten meghallgatja Tóth bácsi legnagyobb kérését s megengedi, hogy szíve vágya teljesljön és képzeletben meggyűjthassa a születésnapját — békebeli! — törtán a századik pislogó gyertyaszálát!... v. Szabó László

Március 14-én este 7 órakor lesz Károlyi Gyula zongoraművész Chopin-estje az Arany Bikában

A hangverseny pontosan 7-kor kezdődik

A világhírű fiatal magyar zongoraművész, aki spanyolországi és németországi nagyszerű hangversenyei után hazatért, budapesti zenekari hangversenye után 14-én 7 órakor tartja Debrecenben Chopin-estjét a Zenekedvelők Köre rendezésében. A Körnek ez a IV. bérléti hangversenye. Műsorán a nagy lélegzetű Chopin művek mellett f-moll fantázia, As-dur Ballada, a

Gyászindulás b-moll Szonáta) apró gyöngyszemeket is játszik a zongora nagy romantikusától. A hangversenyre napjegyek csakély számban még kaphatók a Bertók-féle könyvkereskedésben (Piac-utca 4.) kedden délig. (Hétfőn az üzlet zárva van.) Kedden este 6 óratól az esti pénztárnál válthatók jegyek.

Reggel 7-től este 7 óráig tarthatnak nyitva két óras ebédszünettel az élelmiszerüzletek

Hirdetmény a túlynomóan élelmiszert árusító üzletek, virág- és tüzfakereskedések március 16-tól november hó 14. napjáig terjedő időszakban kötelező zárórájáról

Értesitem a város érdeklő lakosságát, hogy a 45732—1942. VI. számú véghatározatom szerint hétköznapokon március 16 napjától kezdődőleg november hó 14 napjáig gyakorlati alkalmazásba vétetik az u. n. nyári záróra az alábbiakhoz képest:

időszakban déli fél kettő óratól fé négy óráig zárva tartandók. A kizárólagos palkaméréseket és bortermelői kimeréseket hétköznapokon reggel 7 (hét) óra előtt kinyitni és este 7 (hét) órán túl nyitvatartani nem szabad.

Debrecen sz. kir. város területén s olyan nyitási árusító üzletek, amelyekben kizárólag vagy túlynomó részben élelmiszert (cemegeféléket, cukorkát és fűszerféléit s beleértve) vagy tüzelőanyagot árusítanak, az év március hó 16 napjától november hó 14 napjáig terjedő szakában hétköznapokon reggel 7 (hét) óra előtt kinyitni és este 7 (hét) órán túl nyitvatartani nem szabad. Fentiek keretében a fenti nyitási üzletek március hó 16. napjától november hó 14 napjáig terjedő

Közlöm ezutal az érdekeltekkel, hogy a virágüzletek március 16. napjától november 14 napjáig bezárólag továbbra is este 6 (hat) óráig tarthatják nyitva üzleteiket a 19558—1943. IV. sz. korábbi véghatározatom értelmében. Azonban a virágüzletek is miként az élelmiszer és tüzfakereskedések március 16 napjától november 14 napjáig terjedő időszakban délután fél kettő óratól fél négy óráig zárva tartandók. Debrecen, 1944 március 8. POLGÁRMESTER

Debreceni Újság-Hajduföld kiadása. KAPLONYI GYÖRGY Debreceni ércemberek, márványnévjegyek Ára 8.- pengő. MEGI ENDELŐ-SZELVENY. Atultrott megrendelem Szalacsi Ráczi Imre „A KERESZT” ctmű regényét fűzve 8.- pengő előjegy-zést árban. Név: _____ Lakóhely: (város, közseg) _____ utca _____ házszám.

Ez a lapból kivágandó „Megrendelő-szelvény” nyitóléveborítéban helyben és adékról is 5 filléres postabélyeggel a „Debreceni Újság-Hajduföld” kiadóhivatala. Fenec. Ferenc József-út 56. z. címre küldendő be.

Az Anyák Iskolájának kiváló előadói tea-est keretében válaszoltak a közönségnek kérdéseire

Az ifjúság nem teheti meg, hogy gyorsan tapasztalatokat gyűjtsön magának

Az Anyák Iskolája tegnap este rendezte meg teaesttel egybekötött záróösszejevitelét a MANSZ. Piacutcai helyiségében. Az összejevitel célja az volt, hogy az édesanyák, akik végighallgatták a kiváló pedagógusok előadásait az ifjúság kérdéseiről, írásban beadott kérelmeikre és kérdéseikre feleletet kapjanak a szintén jelenlevő előadókól. Az előadók ebből az alkalomból már nem az emelvényről szólták hallgatóságuk felé mondandóikat és iránymutató leszűrt tapasztalataikat, hanem közvetlen hangulatú összejevitel keretében adták meg a választ azoknak, akiknek még valami kifogásolnivalójuk volt, vagy nem láttak eléggé tisztán valamely nevelési kérdésben vagy ifjúsági problémában.

A teaestet Uray Sándor kormányfőtanácsos, ref. lelképásztor, az Anyák Iskolájának 20 éven át fardadatlanul működő és rendkívül tapasztalt vezetője nyitotta meg, aki sorban felolvasta az előadók számára szánt kérdéseket.

Gaál Mária tanárnő a hozzá intézett kérdésekre válaszolva megállapította, hogy a debreceni cserkészlet első úgyszólván az országban, azonban a leányifjúság nevelése terén mégis a levanteleány mozgalomnak van vezető szerepe inkább, mert míg a cserkészlet csak a városban toborozza zászlaja alá a leányifjúságot, a levanteleány mozgalom a maga átfogó programjával a falusi leányifjúságot magához gyűjti.

Dr. Pass László evangélikus lelkész ismét kifejtette a jellemnevelés módzatait és leszögezte, hogy a gyakorlati nevelés leghatásosabb eszköze a személyes példaadás. Minden gyermek önmagában titok, más és más egyéniség és ezért nem lehet korlátlan hatalma egy nevelőnek, aki egységessé igyekszik tenni működését. A személyes példaadásra azért van nagy szükség, mert minél inkább meg akarjuk tartani a gyermeket magunknak, ezt csak úgy érjük el, ha eszményi példaképei vagyunk a gyermeknek. A nevelés csak akkor sikeres, ha a gyermek lelkét meghódítjuk és a gyermek nyitva tartja lelkét anyja és apja előtt. Azonban egyet meg kell követelni tőle: hogy legyen következetes. A jellemnevelésnek a gyermek következetessége is egyik követelménye. Egy azonban bizonyos, hogy ha egy apa és anya bele adja lelkét és szívét a nevelésbe, akkor a személyi kisugárzás olyan nagy lesz, hogy ha pillanatilag esetleg nem is hat, de évek múlva csak kiköszköt.

Uray Sándor kormányfőtanácsos a két felszólalás közti melegehangú beszédében megállapította, hogy mindnyájuk lelkét nagy öröm tölti el, látva a három keresztyény és keresztyén egyház papjainak részvételét és baráti közfogságát, akik valamennyien egy közös fontos kérdésben munkálkodnak. A megállapítást lelkes taps és éljenzés jutalmazta.

Dr. Batori József piraista gimnáziumi igazgató felszólalásában azt fejtette, hogy az újságíróknak nincs rossz hatása a gyermekileknek. A gyermeket nem lehet várházából egyenesen kivinni a világra, mert ha ezt megteszük, akkor nem állja meg a helyét. A legjobb a pozitív nevelés. S ha már olvas a gyermek, akkor cselekedjék is. Ami az életet kipróbál és mindenbe belekóstoló ifjúságot illeti, ez helytelen és ferde felfogás. Az apák már megtehetik, hogy az életükben és ifjúságukban cselekedjen huncutságokat és sokszor félrelépéseket elmondják egymásnak baráti körben, de az ifjúság nem teheti meg, hogy gyorsan tapasztalatokat gyűjtsön magának. Ez felületlenül elvetendő. De ami a nevelési kérdéseket illeti általában ezt tökéletesen semmiféle társadalmi összefogás nem tudja megoldani és kivétel utat keresni, hogyjuk tehát valamit az Urstennre is.

Uray Sándor megköszönve az értékes felszólalást, és örömet fejezte ki afelett, hogy Báthory József ilyen derűlátó nevelő és nem nézi mindig a sötétet és reménytelenséget.

Takaróné dr. Gaál Beatrix felszólalásában megállapította, hogy a nemzeti eszmény az Magyarországon, amelyet nem ápolnak kellőképpen a családokban. A nemzetnevelést az ifjúságnak nem csak az iskolában kell megkapnia, hanem a szüleitől is. A levanteleány mozgalom célja is az, hogy ilyen hazafiassá leányokat és később édesanyákat neveljen. A német édesanyákat is népművelési előadásokon képezzük ki a germán fajj öntudatra. Az utóbbi évtizedek nemzetietlen szellemé sajnos sokat rontott ezen a téren. Az édesanyák első parancsa az legyen, hogy beleneveljék gyermekeikbe a társadalmi választhatatlanságát, a testvéri szellemet. Majd arról beszélt a kifutó előadó, hogy a XIX. század ipari fejlődése és gazdasági átállítása a nők házimunkájának értékét elvette. Ma már minden egységessé van... A mosás, kenyérsütés, sőt ma holnap a főzés is más lesz. Tehát az édesanya is legutóbb helyen éppen úgy dolgozik, mint az apa, ugyanabban a szakmában, üzletben, földében, gyárakban. A kisgyermeknek otthon maradnak és már korán megtanul a kisleány főzni, ami tulajdonképpen nem válik kárára. A nagyobb gyermekek felelőssége alá helyezik a kisebbeket a munkaidő tartomára. Ezt az egymáson segítést az arra rá nem szorítottakkal is meg kellene valószínűsíteni.

Az értékes és sokszor szívparkázó szellemességgel előadott felszólalások nagy tetszést arattak. Befejezésül Uray Sándor lelképásztor bejelentette, hogy a jövő évben megrendezett előadások vezérgondolata a nemzeti nevelés kérdése lesz. A közönség hosszas ünneplésben részesítette a nagyszerű előadások megíróit.

Református anyák találkozója március 12-én

1. Leányutcai ref. iskola. Bibliát magyaráz Ekli Józsefné és előadást tart a takarékoságról. — Kiegészítő műsorról a Dóczi leánygimnázium cserkészcsapata gondoskodik. Kezdet délután fél 4 órakor.
 2. Téglavetői ref. gyülekezeti otthon. Vezető Gyárfás Judit. Előadást tart a takarékoságról és bibliát magyaráz. Kezdet délután fél 4 órakor.
 3. Városi szegényház imaterme. Bibliát magyaráz Polgár Hildegárd testvér. Előadást tart Gaál Mária tanárnő, kerületi levanteleányvezető a levanteleány-mozgalomról.
 4. Homokkerti. Vezető Török Ilona tanítónő, diakonissza nevelő testvér. Előadást tart dr. Szabó Sándor tb. tiszti főorvos a csecsemő-gondozásról. Szavaltatrol és ének-számokról a diakónisszajelöltek gondoskodnak.
 5. Nyulási állami elemi iskola. Vezető Nagy Jolán övönő. Előadást tart zöldkeresztes testvérjelölt. G. Doré bibliai képeit vetítésben bemutatja és magyarázza. Tenes László ref. lelkész.
 6. Sámsoni úti állami elemi iskola. Vezető Tóth Magdolna diakonissza testvér. Előadás következik a takarékoságról. Kiegészítő műsorról a "Tisza lóna" leánycserkészcsapat gondoskodik.
- Minden anyának ma naposság takarékosan kell a háztartását vezetni, mert csak így tudja felnevelni a reá bízott gyermekeit. Ezért szeretettel hívunk és várunk minden református anyát.

Hol lesz ma a katolikus anyák találkozója?

Csapókertben a kat. iskolában. Vezető: Fogarassy Józsefné. Baróthy Margit tart előadást „Az anyák egész életéről”. Kisérő műsort Pécsvárad: Ferenc és Murányi Edit szolgáltattja. Kezdet délután 4 órakor.

Homokkerten a kat. körben. Vezető: v. dr. Mészáros Edén és Korpássy Lászlóné. „Elsősegélynyújtásról” Peyer Jánosné beszél. „Nagybójt a családban” címmel Miskolczi Mária IV. é. tart előadást. Szerepelnek a Svetits intézet IV. é. növendékei énekekkel és szavaltattal. Kezdet fél 4-kor.

Szoboszlói úton a kat. iskolában. Vezető Acház Imréné és Szikszai Szabó Lászlóné. „Az elsősegélynyújtásról” Villon Károlyné zöldkeresztes védőnő tart előadást. Riskó Gézné harmóniumkísérettel mellet énekel. A Svetits képző II. é. növendékei szolgáltatták a kísérőműsort. Kezdet 4 órakor.

Nyuláson az elemi iskolában. Vezető Farkas Antalné. „Az elsősegélynyújtásról” tart előadást Schramm Éva V. é. A kísérőműsort a Svetits intézet növendékei adják. Kezdet 3 órakor.

Téglavetőben az ovodában Vezető: Békessy Éva, aki „A testi-lelki betegápolásról” tart előadást. Mustó Ignác I. gimn. tanuló saját költeményeiből ad elő. Kezdet fél 4-kor.

Minden katolikus édesanyát szeretettel vár a rendezőség.

Vendéglősök, korcsmárosok!
szükségletüket legolcsóbban
Pótor László hor nagykereskedőnél szerezhetik be.
Hatvan-u. 35.
Telefon 82-71.

Ellenséget meggyilkolták az alsófernezelyi főerdőrt

Összekötözött, sebektől elborított holttestét a patak medrében találták meg

Mintegy két hónappal ezelőtt részletesen beszámoltunk arról, hogy alsó fernezelyi lakásról nyomtalanul eltűnt Krizsán Demeter főerdőr. Azt mondta a feleségének, hogy ellenőrző körútra megy az endőbe. Mivel másnap sem tért haza, felesége jelentést tett a csendőrségben, de a legalaposabb nyomozással sem lehetett megállapítani, hogy Krizsán hova tűnt el. Arra gondoltak, hogy talán külföldre szökött, bár ezt a feltevést a jó állássa rendezett anyagi körülményei szinte teljesen kizárták.

Az ügyben most szenzációs fordulat történt. Jelentették a csendőrségben,

hogy a Fernezely patak medrében egy összekötözött, oszlásnak indult férfi holttest fekszik. A holttestben az eltűnt főerdőrtre ismertek. Meg volt kötözve a hatóság orvos megállapítása szerint a testén súlyos sebek voltak.

A szatmári törvényszékéről dr. Rácz Károly vizsgálóbíró szállott ki a helyszínre és a holttestet felboncoltatta. A nyomozás erősen folyik. Az eddigi adatok szerint a szerencsétlen főerdőrt haragos szomszédai tették el láb alól. A csendőrség eddig hat egyént vett őrizetbe.

A Svetits-intézet jólsikerült műscros-délután rendezett a sebesült honvédek részere

Nagyszerű szórakoztató műsoros délutánt rendezett az elmúlt nap a debreceni Svetits intézet a református gimnázium tornatermében, amelyen ez alkalommal teljesen meggyógyultak a sebesült katonák és az érdeklődő közönség.

A Svetits tanítónőképző énekkara néhány igen szép magyar népdalt adott elő nagy sikerrel. A kiváló énekkar V. Mária Aura vezényelle sziluszosan. Nagy tapsal jutalmazta a közönség az intézet elemi népis-kolós gyermekeinek beköszönőjél. Igen tehetségesen és egyszerűen szavalt egy finn költeményt Ormós Mária, majd Pelykó Aranka humoros számával szórakoztatta a közönséget.

Kis színdarab következett ezután. Szereplői egyaránt nagyszerű teljesítményt végeztek. Sok tapsot kaptott Gereöffy Enikő, Kerégyártó Magda, Szébenyi Mária és Suba Katalin. Nagyszerű cserkész-toborzót táncolt ezután a leányliceum I. osztályának tánckara. A közönség

melegen ünnepelte őket.

Simonyi Agnes — aki egyébként nagyon ügyesen konferált — komoly költeményt adott elő, majd Hüller Gabriella és Zenerszky Györgyi énekelt.

A szünet után — amely alatt az intézet növendékei cigarettát és almát osztottak ki a sebesült honvédek között — nagy sikert aralt Geguss Judit magyar káncaival. Miskolci Mária és Forrai Katalin énekszámokkal kedveskedtek a közönségnek, majd a tanítónőképző I. osztályának növendékei népdalokat adták elő álító siker mellett. Török Magdolna humoros számmal kapott sok tapsot, majd egyfelvonásos színdarab fejezte be a nagyszerűen sikerült műsoros délutánt, amelynek szereplői a következők voltak: Benkő Klára, Dószeghy Irma, Török Magda, Lóchi Hermína, Vámosi Margit, Szegedi Nóra és Németh Ibolya.

Az előadást M. Aliz rendezte színdarabjának tánckara. A közönség keresen.

CSERÉPKÁLYHÁK
vagontételeben érkeztek
fj. Székely Szücs Sándor
cserepkályhás-mesterhez
Csanó-utca 33. (Ináriskola-épület). Telefon: 26-70

Nincs olyan rossz dolga a kutyának a siralomházban

Ha megfigyelésen van, akkor meg egyenesen két hétig kószol ingyen a gyepmesterhez került kutya

BODRI FELJEGYZÉSEI

Idekerültem. Szégyellem, de nem fehetek róla, igaz, hogy családkban soha ilyen elő nem fordult, hallottam egy időben emlegetni, hogy szegény Treff-bácsit érte ez a szomorú sors, de róla mindig úgy beszéltek, mint akivel megtagadják a családi közösséget. Treff-bácsi jól nevelt kutyához nem méltóan elcsavargott, — a szemtanúk szerint nem volt a nyakán biléta, egyik sarkon összetalálkozott egy zöld kocsival — három napig senki sem jelentkezett érte, a többit a feledés fekete fátyla fedi.

Annál bosszantóbb, mert én nem is csavarogtam, már gyermekkoromban sem szerettem és ohogy nőit be a fejébe, úgy csontosodott meg bennem az öntudat, — hogy kutyához méltatlan dolga a gazda nélkül messzire menni. Csailádomra sohasem büszkélkedtem, de nyugodtan mondhatom, hogy nekem jó család, néha valóban beszszant ez a közönséges Bodri név, amikor rokonaim valamennyien előkelő Lord, Miss, Hugo nevre hallgatnak. Es — szinte büszkélkedés nélkül mondhatom, egy körömmel minden rokonomnál magasabb vagyok és az orrom — hát azt össze sem lehet hasonlítani velük.

Gazdám arra volt legbüszkébb, hogy milyen feyelmezett tudok lenni.

II.

Ami a feyelmezetttséget illeti, az az egy kis boj van. Eppen átkozott vermes természetem mindennek oka. Kifogástalanul megőrözm angol hidegvéremet, ha nyulról van szó, nem ugraszom ki, de az az elenszenves fekete ember, akivel ez a kellemetlenség történt, kihozott a sodromból. Csak akkor eszméltem, amikor a család sikoltozni kezdett, — jaj, megharapta, megveszett...

Most itt vagyok. Remélem azért kíválótnak. Hallottam már olyat is, hogy csak büntetésből küldik ide a rakoncátlan kutyákat. Mindenesetre várok.

A társaság se nem kicsi, se nem finom. Nagyon közönséges alakokkal vagyok együvé zárva, legtröbben látszik, hogy nem szokott helenként fürdeni, a keféit is csak halomából ismerhetik. Egyik azzal büszkélkedett, hogy egyszer megrággott egy keféit. Pfuj!

A vakarás, tisztogatás és főleg a reggeli cukros tej nagyon hiányzik. Állandóan húst, húst és húst kapunk. Ennek örültem eleinte, de ma meghallottam, hogy dög-hús és egy falatot nem bírtam lenyelni többé. Mégis rettenetes, hogy a XX. században a higiénára ilyen kevés sulyt fektetnek! Este éhes lettem és undorral küzdve nyeltem le a dög-húst, ami megbízható adatok szerint ha dög is, mégsem fertőző. — Vackom rettenetes kemény, szúrós, reggel úgy viszketek, mint egy közönséges kuvasz, a rend szerint holnap fürödni kellene.

III.

Ma vagyok itt harmadik napja, reggel kicsit izgatotton ébredtem, ha ma sem jönnek értem... Többet látva izgalmamot megnyugtattak, hogy tévedek, én megfigyelés alatt állok és 14 napig nem bánthatok. Es egyidőre mindenesetre megnyugtató. Délelőtt egy komoly úr jött, az orvos, megvizsgált és csupa értelmetlen szavakat mondott. Nagy a gyanúm, hogy ez az ember nem tud beszélni, hosszú ideig figyeltem és egyszer sem mondta, hogy keress, feüdj, vagy pfuj! Szemmel láthatóan rossz nevelésben részesült.

Egyik ismerősömet utólrta a végzete. A nyöszörgését egy darabig

még messziről hallottam, kicsit rádöböttem életem véges voltára, már nekem is csak 10 napom van hátra.

IV.

Ma sem jöttek értem. A társaság alig változott, néhányan kihullottak, ujak nem jöttek helyettük. Egyesek azt mesélik, hogy most nem is járnak utánunk. Egy darabig nem hittem, de ma meggyőződtem, a zöld kocsi, amin engem is idehoztak három nap óta az udvaron áll üresen.

A kószit kicsit unalmas és rettentően piszkosnak érzem magam. Szaladgálni is kedvem volna. A ketrecet elviselhetetlennek érzem, néhány reménytelen kísérletet tettem, hogy kiszabaduljak. Nem sikerült. Es itt... nyolcadik napja vagyok bezárva... nem csodálom, ha az ember, — pardon a kutya — akkor is megvész ilyen helyzetben, ha semmi boja sem volt eredetileg.

V.

Meglátogatott a gazda. Már csak két nap van hátra és örömmel látta, hogy semmi bojom nincs. Próbáltam üdvözlölni, de meglehetősen méltóságteljesen, érezte ő is, hogy méltánytalanságot követett el velem szemben. Érezte is.

Állítólag holnap hazavisz. Vagy ki tudja. Mikor nézegetett, rettentés gyanum támadt, hogy konkurensem akadt. A gazda kezében a donatúj korbács volt, nem az én korbácsom.

FELHIVATALOS KÖZLES

A kitünö tudósításhoz alig van hozzáténnivalónk. Valamennyi lényeges rész benne van. A városi gyepmesteri telepen az elfogott kutyákat három napig tartják, ha senki nem jelentkezik értük, akkor végtér kutyaeleltük. A megfigyelés alatt levő kutyák 14 napig vannak itt, ha semmi gyanusát nem észlel rajtuk az állatorvosi vizsgálat, akkor visszakaphatja a gazdáj.

A kutyák főt húst kapnak, mely nem fertőző. A kóborló, beteg, vagy gyanus kutyák kerülnek ide. Jelenleg az utcán szünetel a kutyafogás, mert a városi gyepmester, Horváth János katonai szolgálatot teljesít és hivatalát felesége látja el. Rendes körülmények között sok kutya fordul meg a gyepmesteri telepen, most azonban havonta legfeljebb 5—6 új jövevény kerül.

A kivégzett kutyák bőrét a bőrközpontra szolgáltatják be, zsírját pedig a zsírbizományosokhoz. Földi maradványait tehát mindenképpen hasznos célokra szolgálnak. Így néz ki a kutyák siralomháza. (sym)

Ujabb kerületi tűzoltó tanfolyamok Debrecenben

Szombaton délelőtt tettek tanulmányozást a 32-ik kerületi tűzoltó tanfolyam hallgatói arról, hogy a Debrecenben eltöltött 24 napot jól kihasználják a tanulásra. 25 hallgató kapott látogatási bizonyítványt, akik közül 20 szatmárarmegei volt. A tanfolyam felügyelője és a vizsgabizottság elnöke Dömsödy Imre tb. főjegyző volt, előadó a hivatalos tűzoltóság tisztjei, továbbá Uray Sándor m. kir. kormányfőtanácsos, ref. lelkész, Bartha István világi gázosi vállalat műszaki igazgatója, Csobai László erdei üzemi igazgató, dr. Marinovich Endre budapesti tűzoltófőfelügyelő és vitéz Kovácsy Árpád Szatmár vármegye tűzrendészeti felügyelője. A vizsga után Ifj. Dömsödy Imre tb. főjegyző és a tanfolyam parancsnoka, dr. vitéz Roncsik Jenő kerületi tűzrendészeti felügyelő intéztek beszédet a hallgatókhoz, akiknek a nevében Szil-

gethy György erdői kántortanító választott és tett fogadalmat, társai nevében is, hogy a tanfolyamon tanultakat teljes odavással fogják községekben és városaikban a közjavára felhasználni. Majd megköszözüzték a hősi halált halt tűzoltó emlékművét és a vizsga a hallgatók díszmenetével véget ért.

A 33-ik kerületi tűzoltó tanfolyam március hó 13-án kezdődik, e tanfolyamra 43 hallgató jelentkezett Arad, Békés, Bereg, Borsod, Hajdú Heves, Jásznagykunszolnok, Máramaros, Szatmár, Szabolcs, Szilágy és Ugocsa vármegyéből, ami azt bizonyítja, hogy a debreceni kerületi tűzoltó tanfolyamok az egész országban népszerűek. Eddig összesen 1258 hallgató kapott látogatási bizonyítványt a kerületi és 179 a törvényhatósági tűzoltó tanfolyamokon.

Debrecenben elfogták az őszülő halántéku ál-méltóságost

Az ország minden részét végigszélhámoskodta a Méltóságos úr és titkárja

Megirtuk már azt, hogy a debreceni rendőség elfogta Frankovics Péter pincért és Csontos Zoltán fodrászt, akik az utóbbi időben tömeges szélhámoságot követtek el Debrecenben és az ország szinte minden részén.

Frankovics Péter Debrecenben szállt meg, a bejelentő lapon miniszteri osztálytanácsos, kormányfőtanácsosnak tüntette fel magát, barátja, aki állandóan vele volt, titkárként szerepelt. Az érdekes külsejű, őszülő halántéku szélhámos sehol sem kellett gyanút és a legjobb társaságokba is beférközött.

A rendőségben beismertő vallomást tett az általa elkövetett csalások sorozatáról. Bár csak néhány ügye volt ismeretes, belátta, hogy minden hiába és mintegy 40—50 esetét vallotta be, melynek a szenvedő alanyai mindig a hiszékeny emberek voltak.

Frankovics elmondotta, hogy eredetileg pincér volt, aztán faügynök-

séget vállalt. Ez alatt látta, hogy a szállítási nehézségek miatt milyen sokszor megtörténnik, hogy a fát csak késedelmesen, vagy egyáltalán nem lehet szállítani a megrendelőnek, valamint azt is tapasztalta, — hogy a fa milyen értékes és keresett cikk ma. Ekkor ötlött fel benne az a gondolat, hogy a nehéz helyzet által létrehozott lehetőségeket kihasználja. Először egy iparigedéllyel bírót társat keresett, később azonban rájött, hogy erre sincs szükség. „Frankovics fabizományos” cégjelzést csináltatott és így kezdett gyűjteni megrendeléseket.

Trükkje az volt, hogy fát néha szállított is, így aztán egyesek valóban megbízták embernek ismerték meg. Később jött arra a gondolatra, hogy még nagyobb bizalmat fog kelteni akkor, ha valamilyen jóhangzású címet vesz fel. Így léptette elő saját magát méltóságos úrrá, ekkor társult Csontos Zoltán, aki mindenütt mint titkárja sze-

repeit és a legnagyobb egyetértésben követték el a szélhámoságot.

Frankovics tízezrekre menő megrendeléseket vett fel, a kapott előleget elköltötte, rendszeres utána sem nézett annak, hogy valóban szerezzen fát. Miltől kezdve kormányfőtanácsosnak nevezte magát, a legkülönbözőbb társaságokba is bejáratos lett, állandóan rengeteg pénzre volt és kedvence lett egyidőre a pesti éjszakai világának. Működési színhelyét azonban érthető okokból

sűrűn változtatta, megfordult a Dunántúl nagyobb városaiban, sőt az egész Hajdúságot és Bihart végigszélhámoskodta, csaknem mindegyik bihari Hangya szövetkezettől vett fel megrendeléseket a nemlétező fára.

Elfogatása után néhány károsultal szembesítették, Frankovics és Csontos apatikusan beismerték minden esetben, hogy szélhámoságot követtek el. Ugyük hamarosan a bíróságok elé kerül.

KINEK MEKKORA LAKÁS JÁR?

A minisztérium 940—1944. M. E. számú rendelete a lakások honvédelmi és hivatali célokra való igénybevételéről

A hivatalos lap pénteki száma közli a minisztérium rendeletét a légitámadások következményeinek elhárításáról és az ezzel kapcsolatos jogviszony rendezéséről szóló 1200—1943. M. E. számú rendelet kiegészítése és módosítása tárgyában. A rendelet szerint a belügyminiszter — az 1200—1943. M. E. számú rendelet 5. §-ában említett esetekben — az 1939. évi II. tc. 105. §-ában (ing) nok igénybevétele) meghatározó honvédelmi szolgáltatások igénybevétele céljával közhivataloknak és más közérdeklő intézményeknek elhelyezési céljából is elrendelheti.

Ugyancsak a belügyminiszter elrendelheti az 1939. évi II. tc. 96—98 §-ában (fogatos járművek, személy- és teherhordó állatok, szárazföldi gépjárművek, kerékpárok, vízi és légi járművek igénybevétele) említett dologi honvédelmi szolgáltatások igénybevétele. A dologi honvédelmi szolgáltatások igénybevétele elrendelésére — a belügyminiszter felhatalmazása alapján — a kormánybiztos is jogosult.

Az 1200—1943. M. E. számú rendelet 7. §-a 3. bekezdésének az indokolt lakásszükséglet rendelkezési helyébe a következő rendelkezések lépnek: Városokban az indokolt lakásszükségletet úgy kell megállapítani, hogy önálló felnőtt személy részére

egy lakoszoba s ha családja van, egy családiag esetében egy további lakoszoba, több családtag esetében pedig két-két családtagra egy-egy további lakoszoba, annak részére pedig, akinek tekintettel élet hivatalára vagy foglalkozására külön dolgozószobára vagy dolgozóhelyiségre van szüksége, ezen a címen egy külön szoba az említett mértéken felül is érintetlenül maradjon.

Községekben az indokolt lakásszükségletet esetenként a lakásban lakó személyek összes körülményeinek mérlegelésével a községi előjáróság állapítja meg.

A PÉNZÜGYI TISZTVISELŐK NEVNAPI ADAKOZÁSA

A pénzügyi hatóságoknál lévő Sándorok és Józsefek 120.— pengőt juttattak el dr. Vajthó Lajos pénzügyigazgató úr nevének kezeihez az al, hogy juttassa el azt a sebesült honvédek részére.

A szép magatartást tanúsító s követendő példátul szolgáló adakozó Sándorok és Józsefet névsorát itt adjuk közre: Kulcsár Sándor ny. számvetőségi főnök, Kovács József állampénztári főtan., Wágner Sándor állampénztári tan., dr. Katona József pü. titkár, dr. Gulyás József pü. s. titkár, Szitha József számvetőségi tanácsos.

Gazdálkodók! Kukoricatermelők!

Hogyan lehet

száz mázsa tengerit termelni

egy katasztrális holdon?

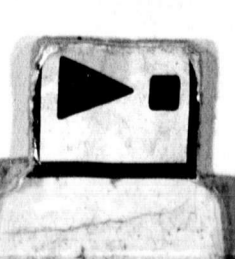
Vasvári Anta)

gyakorlati gazda csodálatos eredményt hozó kikísérletezett termesztési módszerét közli folytatólagosan

DEBRECZENI UJSÁG
HAJDUFÖLD

a mai naptól kezdve minden lapszámában

Olvassa mindennap és figyelje lapunkat!

A víz útja egy debreceni bérháztól A FEKETE TENGERIG

Debrecen csatornázási tervei a háboru után — Fel fogják használni a szennyvizből kitermelt gázt — 80 km hosszú a debreceni csatornahálózat

Egy város civilizáltságának és fejlettségének kétsége nélkül egyik legfőbb bizonyítéka csatornázásának kiépítettsége és általában azok a köz számára létesített intézmények és művek, melyek a város lakóinak életét megkönnyítik. Hogy például a csatornázásnak milyen nagy szerepe van egy város életében, azt már a régi bbi idők-ből is tudjuk. A kultúrának egyik fontos velejárója a kiépített és fejlett csatornarendszer és általában a vízművek. Ma is beszéd tárgya az akvinkumú-ásatásoknál talált, rómaiak által kiépített, korukat messze túszárnyaló, pompásan kiépített csatornarendszer, mely világosan mutatja a rómaiak fejlett városkultúráját.

A legtöbb ember tudatában úgy él a csatorna, mint egy szuszttalán, bűzös közmeve a városnak, aköz azonban nyitott szemmel járkal az utcán, megfigyelheti és következtetéseket vonhat le a köztisztasági alkalmazottak munkájáról, téli időben a hőeltakarításnál. Húsz-harminc ember pillanatok alatt beleserpi a nagymennyiségű, közlekedést zavaró hőmegeket; az alig 50 cm-es átmérőjű nyílásba.

A rohanó ember nem ér rá gondolkozni ezen az érdekességen és a háziasszony magától értetődően tartja, hogy a mosogatóvizet beleönti egy csillogó kis fehér kagylóba, mely aztán néhány perc alatt végigrohog a kilométer hosszúságú csöveken a föld alatt, hogy a város végén egy tóban kössön ki. De a folyadék innen is tovább megy és valahol a Fekete-tenger vizében vegyül el teljesen.

Ez talán kicsit hihetetlennek hangzik, de így van. Ha Debrecen valamelyik bérháznak vízvezetéki kagylójába vizet öntenek, az a Tócon keresztül a Berettyóba ömlik, onnan a Tiszába, Dunába és végül a Fekete-tengerbe.

Debrecen csatornázásának rövid története

Bennünket debrecenieket elsősorban városunk csatornarendszere érdekel. Felkerestük tehát Mocsár Kálmán belsőügyi útmentert, hogy megtudjuk tőle a debreceni csatornák múltját.

— A régi időben Debrecen nyitl árok vette körül — formál bennünket Mocsár Kálmán —, az utcákon is nyitl csatornák voltak. Különösen nagy árkok voltak a leglakottabb utcákon, a mostani Eötvös-, Honvéd- és Mester-utacán. Ezek az utcákon ma is számtalanszor besüpped a talaj. Ezt követte a téglacsatorna, mely már központiilag lett építve. Amikor ez is alkalmatlanná vált, megépítették a boltívcsatornát, de ez sem volt elég szilárd, jóllehet erős habarccsal volt készítvé.

— Szükségessé vált tehát egy állandó jellegű burkolat építése. Ez a cementcsatorna, beszintezés útján készült, megfelelő eséssel s közös gyűjtőtelepe a Szoboszló-út végén lévő szennyvízgyűjtő telep. A régi téglacsatornát a betoncsatorna építésénél nem bontották ki, mert drága lett volna s különben is az idők folyamán teljesen átírtódott a szennyvíz szagával s

felhasználása egészségtelen lenne. Még ma is megtörténik, hogy őszi és tavaszi esőzésnél ez a használaton kívül helyezett téglacsatorna átázik és beszakad s nem egyszer komoly bal- esetet idéz elő.

— Ilyenkor mi az eljárás? — kérdezzük.

— A városnak hét útjére van, — mondja Mocsár Kálmán — akik a különböző kerületekben teljesítenek szolgálatot s telefonértesítésre azonnal kiszállnak a helyszínre, hogy elfalazzák a veszélyeztetett helyet.

A háboru utáni csatornázási tervek Debrecenben

Ezek után a városi műszaki ügyosztályhoz fordultunk felvilágosításért, ahol készséggel álltak rendelkezésünkre. Hatalmas térkép előtt állunk, melyen Debrecen belső kerületei piros színnel, a külsők pedig sárgával vannak jelezve.

Megtudjuk, hogy a mostani betoncsatorna 1912-ben épült a vízvezetékek egyidőben s üsztató rendszerű. A szenny- és csapadékvizek megfelelő tisztítása után egy közös gyűjtőcsatornában jutnak a Tóába. Egyelőre csak a belváros van csatornáva s a fontosabb útvonalak a város szélén, így a Horthy Miklós-sugárút, Simonvi-út, Böszörményi-út, Nagyerdő. A legutolsó csatornaszakasz átmérője 2.60 méter. A város elkészítette ugyan 1933-ban Farkas és Rádi mérnökökkel a tervet a külsőségek csatornázására, mely szerint a Sestakert, Ujkert, Vénkert is bekapcsolódást nyerne a hálózatba és az állomás mellett egy másik főgyűjtő megépítésével kerülne a víz a Tóába, ennek megvalósítására azonban csak a háború befejezése után kerülhet sor.

Ha ez a terv megvalósul, akkor a mostani hálózat megháromszorozódik. Miután a mai hálózat hossza nyolcvan kilométer, akkor a vidéki városok közül Magyarországon Debrecennek volna a leghosszabb csatornahálózata.

— Mi történt a téglacsatornákkal? — kérdezzük.

— Hogy a régi téglacsatornák hol voltak, azt nem tudjuk egészen pontosan — hangzik a felelet. A főútvonalakon csak a kiemeléskor és a javításokr látjuk meg őket és akadályul is szolgál a betoncsatornák építésénél. Bizony sok munkát jelent, mert a helyét földdel kell kitölteni. De lassanként eltűnnek. Ennek főgyűjtője a Piac-utca volt, 1.80 méter átmérettel.

— Az ipartelepek vizét hogyan fogják elvezetni? — kérdezzük tovább.

— A kevésbbé bűzös ipartelepek helyzete is rögzítve van a városrendezési tervben — kapjuk a feleletet. — Ennek közgyűjtőhelye a város délkeleti részében a Diószeg-úton lesz. Ennek a területnek csatornázására hamarosan sort kerítünk. A tervek szerint — amelyek már készen vannak — a víz a Kondorosba ömlene. A város vezetőségének szíven fekszik a városzéleri telepeknél csatornahálózat útján a talajvíztől való mentesítése. A tervek szerint a Gerébi-, Nyilas-Bozsa-telepek

vizét vezetnék le. De csak kizárólag csapadékvizet és nem háztartási vizeket.

— A legfontosabb teendő most a meglévő hálózat tehermentesítése, melyet az István-út csatornával lehetne megoldani. Itt ugyanis nagyobb záporok esetén zavarok vannak. A háború befejezése után ezt feltétlenül meg is valósítjuk, mert erre mulhatatlanul szükség van. Ez is a Tóába kerülne bekapcsolásra...

A gáz hasznosítása Debrecenben

... Néhány héttel ezelőtt érdekes cikkek jelentek meg a sajtóban. Új kincset fedeztek fel a csatornában folydogáló szennyvizben, mely a lerakódott izszipban csillog láthatatlanul. Rájöttek, hogy ebből az izszipból olyan értékes gázok fejlődnek, amelyek nagy becebe van az energiagazdálkodásban. A szennyvizből a gyűjtőmedencében kiválasztják a szilárd anyagot és ezt az izszipot összegyűjtve választják ki a gázt és gépek hajtására, világításra, gépkocsüzemanyagnak használják fel. A gáz kivonása után visszamaradt izszipreget, mely már nem tartalmaz bomló vagy fertőző anyagot, trágyaként adják el. Az izszipból termelt trágya és gázértéke kb. 1 és félmillió pengő értékű egy nagyobb városnál. Budapest már meg is kezdte a kivitelezést.

A metángázt úgy állítják elő, hogy malomszerű berendezéssel felaprítják az izszipot és a még benne lévő vízből kiválasztják a zsíradékot és olajat. Az utolsó tisztításról klórkezelés gondoskodik. Végül megkapják a metángázt.

A szennyvíznek ilyen felhasználására nézve is kérdést intéztünk a műszaki ügyosztály vezetőjéhez.

— A gázkihasználást Debrecenben is megvalósítjuk — hangzik a válasz. — Tisztítóberendezéseket létesítünk, mert feltétlenül érdemes lesz. Debrecen városa naponta nyáron átlag 110 köbméter vizet fogyaszt. A kulturmérnök hivatal már dolgozik a terveken s a kivitelezésre a közeljövőben kerül sor. Itt a régi tervek átdolgozására van szükség, mert csak így feltele meg a legújabb eljárásoknak. A vidéki városok közül már Pécs megvalósította. Reméljük, Debrecen lesz a második!

Látogatás szennyvízgyűjtő telepen

A műszaki ügyosztály értékes felvilágosítása után a víz útját követve, lépésünket a Szoboszló-úti szennyvíztelep felé irányítottuk. Az éles tavaszi széllel való hoeszas vaskodás után elfáradva álltunk meg a városból messze, kint a földek között, egy zödrácsos vaskerítés előtt. Egy kis pulikutya vídám ugrándaossal kísért végig a töltéseken, ahol Miszti Lajos telepügyi szolgál felvilágosításokkal. Már húsz év óta teljesít itt szolgálatot s alaposan ismeri a vidéket. A medencék mellett, ahol egy 128 ezer lakosú város összes felhasznált vize csillog, éppen a cegléd borter-

melők részére rakodnak trágyát az elsőrangú izszipból.

— Ez a harmincadik szekér már, — jegyzi meg Miszti Lajos —, viszik a vasútra.

Nézzük a vízre vetődő fekete izszipdarabokat, melyben a legtöbb gáz van. Távlatra a 228 lóerőre berendezett gépház látható.

— Erre sincs már szükség — mondja Miszti Lajos. — Közegészségügyi szempontból nem felelt meg az öntözés. Már megtaláltuk a módját a szivattyú nélküli öntözésnek is. Négy lapály van itt, — s kezével mutatja — ezekben tároljuk a vizet és onnan egy közös csatornában vezetjük tovább. A tisztítás derítés útján történik s a tiszta víz megy tovább a Tóába. Van itt egy 30 holdas tó is, a Lovász zug, ahonnan a vizet szilipekkel engedjük le. Ha a víz magas, a szilipeket megnyitjuk. Először a négy ülepítő medencébe fo-

lyik a víz a városból jövet. Itt a szilárd anyag lerakódik, kiszárad és ezt szállítják el mint trágyát. A medencék közül kettő föld-, kettő betonkiképzésű. Nevük szakszerűen: szűrítőterek. Ezek mélyebbek, mint a csatorna, a víz nagy eséséknél nem folyik mind ide, hanem egyrésze a gyors levezetés céljából egyenesen a Tóába ömlik.

— Találtak-e már valamit a vízben? — kérdezzük.

— Hogyne, — válaszol — elég gyakran. A legnevezetesebb egy pénztárca volt két darab 25 ezer koronás bankjeggyel. Aztán akadott teniszlabda és marhabőr is.

Még egyszer beletekintünk a csillogó felületű, de alul szürkén kavargó vízbe s elgondolkozunk azon, mennyi érdekesség van a piszkos csatornalének a kutató ember számára.

Erdőssy Andor

Börtönből szabadult

és a fogházor szemelátlára ismét lopott a biharpüspöki cigány

A debreceni törvényszéken igen érdekes ügyben tartott fő tárgyalást dr. Tomola Béla büntető-egyesbíró. A vádlottak padjára Kolompár László biharpüspöki cigánylegény került, aki ellen a királyi ügyészség lopás vétsége miatt emelt vádat, mert Debrecenben a nagyállomáson február 19-én, amikor az utasok megrohamozták a vonatot, benyult egy ember zsebébe és kiemelte annak pénztárcáját.

A most megtartott fő tárgyaláson Kolompár László töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy Debrecenben töltötte nyolchónapos börtönbüntetését és innen február 16-án szabadult. Szabadulása után azonban rendőrségi intézkedésre kifolconolták a város területéről. Egy nappal később azonban visszaszökött, hogy meglátogassa szíve választottját. Sokáig azonban nem mert a városban tartózkodni, mert félt, hogy felismerik. Kiment a nagy-

állomásra és amikor az utasok megrohamozták a vonatot, egy ember zsebéből kivette a pénztárcáját.

A törvényszék kihallgatta azt a fogházort i, aki Kolompárt leplezte. A fogházor elmondta, hogy az állomás területén tartózkodott, mert egy foglyot kísért. Kolompár már a fogházból ismerte és meglepődve látta, hogy a cigány benyul egy ember zsebébe és kiveszi pénztárcáját. Mivel az őrizetere bizott foglyot nem hagyhatta el, az egyik vasutas figyelmét hívta fel a tolvaj cigányra, aki el is fogta és megtalálta nála a lopott pénztárcát. A károsultnak azonban már nem tudták átadni, mert közben a vonat elindult.

A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék Kolompár Lászlót lopás vétségében mondta ki bűnösnek és jogerősen háromhónapi fogházbüntetésre ítélte. A cigány hálálkodva vette tudomásul az ítéletet.

Megkezdődött a növénynevelés

telepek és szaporító gazdaságok munkája

A kormány a vetőmagnevelés és szaporítás fokozását a jövőre néve olyan fontosnak tartja, mint a mezőgazdaság gépesítését, a mihez már most meglesz minden előkészület. Tudjuk, hogy a talajnak, a talajnak és az éghajlatnak leg jobban megfelelő vetőmagokat kell kitermelnünk és olyan mértékben szaporítanunk, hogy minden egyes termelőt elláthassunk megfelelő vetőmaggal. Az eddigi vetőmagkicő tapasztalatai azt mutatják, hogy jó val nagyobb az igénylés, mint a mennyi a szaporító gazdaságok termelni tudnak. Azon túl pedig, a szállítási nehézségek miatt, gyakran kéve jut el a vetőmag a termelőhöz, ami aztán a kései vetés-területek nagyságát fokozza. De egészségtelen a nagy távolságokra való szállítás azért is, mert az ország egyik részén kitermelt és jól bevált vetőmag más tájegységeken be sem kerül és csak fél eredményt hoz. A cél az, hogy minden tájegységben a legjobban diszlo növényfajta termeljen, illetve szaporítsák. A tájegységeken belül megállapítják az egyes növények vetésterületének nagyságát és annak megfelelően osztják be a sza-

porító gazdaságokban a vetőmagok szaporítását.

A szaporító gazdaságok kötelessége lesz a csávázás is. Szóval a magot vetésre kész állapotban fogják minden gazdához eljuttatni, mert csak így érhető el az, hogy tájanként egységes, gyommagól, üszögtől és minden más idegen anyagtól mentes árukat tudnak termelni, ami egyúttal azt jelenti, hogy termelvényeink versenyképesek lesznek a háboru után kialakuló világpiacokon is.

A növénynevelés telepek és vetőmagszaporító gazdaságok munkája már megkezdődött.

MOLNAR FERENC REF. LEKESZ
NYUGDIJAZASA MEG A KONVENT
ELE KERUL

Mint már jelentettük, Molnár Ferenc debreceni ref. lelkes nyugdíjazási kérelmét a tisztántúli egyházkerület tanácsa is teljesítette. A nyugdíjazási ügy még az egyetemes konvent nyugdíjbizottsága elé kerül s így a nyugdíjazási eljárás teljes befejezése körülbelül májusra várható.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálólélelemet, ahol a parlamenti tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden hétköznap délelőtt 9-1 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLETI PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig pásznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP titkárnak adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA

"Kigyó" Dr. Mihalovits J. Piac-u. 31. Telefon: 30 95. — "Tisza" Jónap A. Adár, Péterfia-utca 61. Telefon: 24 52. — "Csillag" Beke Barna, Arpad-tér 1. Telefon: 29-32. — Isteni Gondviselés Székely Adorján, Petőfi tér és Telegi-utca sarok. Telefon: 32 81. — Mátyás Király Papp Gyula, Nyilasletelep, Vámospércsi-út 16. Telefon: 32-01.

A Végzet

OH a nagy kanyarban
Szembejövök velem,
És elmarad tőlem
A vidámabb felem.

Gyötörődés, bünbánat
Hatalmába ejt,
A sok vörös ördög
Gunyos táncot lejt.

Csontos kezemmel
Elakarom arcom...
Elgondolom újra
És újra a harcom.

Hiába volt minden,
A nyomorult élet,
Istenem, ily közel,
Itt van az élet?

Révedező szemmel
Kínézek az utra...
OH jön ismét felém,
OH felém jön újra!

Erre jön, ide tart,
Nem kerül ki engem,
Eles karmaival
Sztéruzza a testem!

Viszem magam tőle,
Nem is nézek hátra
Futok közeléből,
Szaladok a gátra...

Megfagy, megáll bennem
A vér is hidegen...
Tovább üz, hajt, üldöz
A gyászos liden!

Bielik Wurfel Katalin
Dóczy gimn. IV. a)

— **Eljegyzési hír.** Rorarius Kátó (Budapest) és vitéz Tóth Mihály m. kir. hadnagy (Debrecen) jegyesek.

— **Dr. Borbély András kinevezése.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter dr. Borbély András kinevezését a debreceni középiskola tanárképző intézet gyakorlati gimnáziumához szolgálatváltásra való egyidejű beosztás mellett az állami gimnáziumi tanárok létszámába rendes tanárrá kinevezte.

— **A MÁV "Horthy" dal-, zenegyűjtése f. évi közgyűlése** 1944 március 20-án d. e. 10 órakor, határozatképtelenség esetén 1944. évi április 5-én tartja a nagyjellegűen a MAVOSZ helyiségében. Kérjük a tagok minél számosabb megjelenését. **Elnökség.**

Nem számíthatnak fel külön telefonszámot a taxik

A hivatalos lap szombati száma közli a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendelkezését a közterületekről fuvarozó gépjárműk működéséhez szükséges szabályozásáról.

A rendelkezés szerint, ha a közterületen a közönség rendelkezésére tartott gépjármű bérkosztálybeszélő útján rendelnek meg, a viteldíjjelzőt akkor kell szabályozásukba hozni, amikor a gépjármű bérkosztály fuvar teljesítése végett az állomásról elindul. Ilyen esetben külön pótdíjat (telefonpótdíjat) felszámítani tilos.

— **Vetített képes előadást** tart ma délután 5 órakor a Csapó-utcai egyházközség gyülekezeti otthonában Hollandláról és a holland református egyházi életről dr. Ferenczy Károly lelképásztor. Belépődíj nincs. Minden érdeklődőt szívesen vár az egyházközség vezetősége.

— **Korcsmárosok és italmérők ipartársulata** folyó hó 13-án, hétfőn délután fél 4 órakor tagértekezletet tart Timár-ú. 31. sz. érdekeinket érintő fontos ügyekben. **Elnökség.**

— **A Debreceni Iparoskör,** mint a Debrecen és Vidéke Ipartestület kultúr szakosztálya március 15-én délután 6 órai kezdettel az Ipartestület dísztermében (Simonffy-ú. 1-c., II. em.) hazafias ünnepélyt rendez, amelyre az iparosságokat és az érdeklődőket szeretettel ezúton hívja meg a rendezőség.

OROKÍTSÉ MEG HANGJÁT HANGLEMEZEN — azonnal viheti — **MAYER MÉRŐK, Batthyány-ú. 5.**

— **Halálra forrta magát egy kislány.** Matolcson Kiss Ernő két éves kislány felállt egy kiskocsira és mindkét kezét beledugta a tűzhelyen lévő fazékba, melyben forró víz volt. A szerencsétlen gyermek égett kezét a szülők olajjal kenték be, de állapot a napról-napra rosszabbodott és beszállították a szatmári kórházba. Itt azonban a legmondásosabb kezelés ellenére sem tudták megmenteni az életnek, mert meghalt. A felelősség kérdésének tisztázására megindították a nyomozást.

— **A ló leharapta orrát.** Különös szerencsétlenség érte Balázs János lénárdfalvai napszámost. Balázs nagybátyjánál volt alkalmazásban, ahol egy harapós lovat kellett gondoznia. A ló annyira megszokta a napszámost, hogy nem bántotta. Egy alkalommal azonban Balázs kapta helyett kucsmába ment be az istállóba. A ló megvadult, rugdosni kezdett és eközben leharapta a szerencsétlen napszámós orrát, akit fájdalmas sérüléssel a kórházba szállítottak.

— **A gabonaértékesítés egyik legfontosabb problémája a finanszírozás kérdése.** Ezek közé tartozik a zöldhitelek nyújtása, amely máris erősen foglalkoztatja a gazdákat, mert jó konstrukció mellett ez komolyan elősegítheti a folyamatos terménybeszolgáltatás biztosítását. Ugyancsak felmerült a kívánság a mezőgazdák és a terménykereskedők részéről, hogy a helyes gabonátöréssel korszerű módon történjen, vagyis a kereskedelmi gabonátörést az egész országban decentralizálják. Természetesen az érdekeltek úgy vélik hogy a decentralizált törési rendszernek meg kell teremteni az előfeltételeit. Ezek a törési helyek, a tengelyfuvar, a be- és kitárolás költségeinek a tényleges helyzettel összehangban való megállapítása és a tárolással kapcsolatos hitel- és kamatkérdések helyes megoldása. Hírek szerint az illetékes ténylegök a decentralizált gabonátörést a maguk részéről is helyesnek tartják és azt igyekeznek majd elősegíteni. (MVS)

— **Kinevezés.** A város polgármestere kinevezte Banai Józsefet, a városi kertészeti főnöki állásba. Banai József mint kertészeti intéző már három éve működik a városi kertészetnél, ahol úgy a faiskolában, mint a gyümölcsösben eredményes munkát végzett ki. Kinevezéséhez gratulálunk s a városi kertészet javára további eredményes munkát kívánunk.

— **Vitézek figyelmébe!** Március 15-én a helybeli egyházak templomaiban a helyi lapokban közölt időpontban ünnepi istentiszteletek lesznek tartva. Az egyetemi ifjúság pedig a helyi lapokban közölt helyen és időben az egyetemen rendez ünnepélyt. A Vitézi Székkapitányság az egyházak istentiszteletén, valamint az egyetemi ifjúság által rendezendő ünnepélyen küldöttséggel képviselteti magát. Felkértem a vitézeket, hogy a fenti küldöttségekhez minél nagyobb számban csatlakozni szíveskedjenek. **Székkapitány.**

— **Vallásos tárgyú könyvek,** iratok, bibliák, jelzők, falmondatok nagy választékban kaphatók Csapó-ú. 35. (Ipariskola).

— **A balesetek gyakorisága** vetekedik a halálesetek gyakoriságával! Gondolja meg, rövidebb-hosszabb ideig munkaképtelen lesz, keresete megszűnik, sőt megszűnik, nagy segítség és súlyos helyzetben, ha balesetbiztosítása van! Kérjen felvilágosítást az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság helybeli főigénylőségétől: Ferenc József-út 59.**

— **Felhívás!** Vöröskeresztes házbetegápolási tanfolyam március 12-én (vasárnap) d. e. 9 órakor kezdődik a ref. gimnázium (Péterfia 1-7) tornatermében. Pontos megjelenés kötelező. **Főápolónő.**

Gyomorsavtúllégés és gyomorfekély ellen csak **Kalciszil-L** (ezelött Hajduint) használjon. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek kérésére. "Sztankay" gyógyszerár. Debrecen. Szent Anna-ú. 64. sz.

— **Felhívás az Ipartestületi tagokhoz!** Debrecen és Vidéke Ipartestület felhívja tagjait, hogy a f. hó 12-én, azaz ma, vasárnap délután 3 órakor az Arany Bika dísztermében tartandó közgyűlésre, a terembe való belépésre jogosító szavazóigazolványokat az Ipartestület hivatalában átvenni szíveskedjenek. A szavazóigazolványokat a hivatal ma délelőtt 9-12-ig és délután 2 óratól szolgáltatja ki. A szavazóigazolványokat csak a Testület hivatalában lehet megkapni, a közgyűlés helyén azonban nem. Felkérjük iparostársainkat, hogy a közgyűlésen pontos időben jelenjenek meg, mert a főispán úr az ülés elején majd az iparoskérdésről szólni. Egyben közöljük tagjainkkal, hogy családtagjaik részére a pályolyok díjmentesen rendelkezésükre állnak. **Ipartestület elnöksége.**

Vasárnapi istentiszteletek

Református istentiszteletek:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor dr. Erdei Mihály. Kistemplomban 9 órakor Szentes László, 11 órakor dr. Ferenczy Károly. délután 5 órakor külmiszei ünnepély dr. Czeglédi Sándor. Kossuth utcai templomban 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Boross Dezső. Károlyi K. téri templomban 9 órakor Sipos Imre, délután 4 órakor Rác Zoltán. Ispoltályi templomban 10 órakor Sipos Károly, délután 5 órakor Birinyi János. Árpád-téri templomban 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor Tariska Zoltán. Homokkerti templomban 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. Nyilasletelepi templomban 10 órakor dr. Juhász László, délután 3 órakor Márton Károly. Csapókerli templomban 10 órakor Balogh József, délután 3 órakor dr. Danesházy Sándor. Kerekestelepi templomban 10 órakor Fentő Tibor, délután 3 órakor Bánay Zoltán. Egyetemi templomban 11 órakor dr. Török István. Augusztia szanatóriumban negyed 10 órakor Püspök Imre. Egyetemi klinikákon egész héten át Szentes László és Konz Zoltán. Az ügyészségi fogházban 10 órakor Magyar Bertalan. Téglyskerti áll. iskolában 10 órakor dr. Sárközy Lajos. Téglyskerti gyűl. házban 9 órakor Erdei Károly. Wollafkatelepi Olvasókörben délután 3 órakor Benedek. Olajútban délután 3 órakor Szücs Tibor.

Tanyai istentiszteletek: Bánk 10. Diószegi út 3 órakor Udvarhelyi György. Halap 9. Allóhegy 11 és Pí-póhegy délután 2 órakor László L. Elek. Pac fél 11. Mézeshegy 3 órakor Molnár Gyula. Pallag 9. Szikgát 2. Szovát ú. 4 órakor vitéz Szabó Endre. Macs 10. Kismacs 2 órakor Nagy Sándor. Kiseby 10. Elep 2 órakor Szathmári Lajos. Ehes 10 órakor Molnár Gyula I. Ondód II. Vedres-dűlő 9 és Kunpálhalma 11 órakor Rápolyi Árpád.

Gyermekek-istentiszteletek: Egyetemi templomban fél 9 órakor Konz Zoltán. Augusztia-telepen negyed 11 órakor Konz Zoltán. Révész-tér 2. szám fél 11 órakor Uray Sándor. Nyilasletelep 9 órakor Márton Károly. Homokkerti 9 órakor Bánay Zoltán. Ispoltályi templomban 9 órakor Dusicsza Ferenc.

Az egyetemi templomban f. hó 12-én vasárnap délelőtt 11 órakor az Egyetem által rendezett igehirdetési sorozat tárgya: „Az idő teljessége”. Igét hirdel: dr. Török István egyetemi ny. rk. tanár.

A Szent Anna utcai

esendes szentmisék reggel 6, 7, 8, 20, 9 órakor. Fél 10-kor a nagymiséét mondja és prédikál dr. Bánás László prépost. Csendes misék még 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Homokkerten dr. Vass Péter, Szoboszló-úton Román Béla, fogházban Goes György, Szegénkházban Pálmai József, Pallagon Nagy Miklós, Mikepéresen dr. Zernye József mondanak szentmisét és szentbeszédet. Délután 5 órakor keresztúti ajtatósság.

A domnikánus plébániatemplomban

az istentiszteletek sorrendje. 7 órakor rózsafüzér szentmise, kitett legméltsósabb Oltárszentséggel. 8 órakor diákmise, rövid szentbeszéddel. 9 órakor énekes nagymise, szentbeszéddel. Fél 12 órakor esendes szentmise, rövid szentbeszéddel. Este fél 6 órakor rózsafüzér. 6 órakor büjti szentbeszéd, szentséges litánia áldással.

Szent István Ferences plébánia hírei

Ma d. u. 3 órakor mozielőadás gyermekeink részére. D. u. 3 órakor a ferences világitrend előjáróinak értekezése a ferences plébánián. D. u. fél 4 órakor a ferences világi rend havi gyűlése az iskolában. D. u. 5 órakor keresztúti ajtatósság. Kedden reggel 9 órakor Szent Antal mise és d. u. 6 órakor ajtatósság szentbeszéddel. Szerdán, március 15-én d. e. 8 órakor szentmise édes magyar hazánk sorsának jobbforfutásáért. D. u. 3 órakor hazafias ünnepély az is-

kolásban. Pénteken d. u. 6 órakor nagy büjti szentbeszéd. Csapókerlén kedden d. u. 6 órakor Szent Antal ajtatósság és pénteken d. u. 6 órakor nagybüjti szentbeszéd. Vasárnap d. u. 6 órakor keresztúti ajtatósság.

Az evangélikus templomban

Délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Dönsz Tivadar. 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál dr. Pass László.

A gör. kat. templomban:

d. e. negyed 8 órakor reggeli istentisztelet. 8 órakor diákmise szentbeszéddel. 9 órakor katonamise szentbeszéddel. 10 órakor nagyszentmise szentbeszéddel. Háromnegyed 12 órakor esendes szentmise rövid szentbeszéddel. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ajtatósság. 4 órakor vespérnyo és büjti ajtatósság szentbeszéddel. Március 15-én a gör. kat. templomban az ünnepi szentmise délelőtt 9 órakor kezdődik, a hatóságok és hivatalok képviselői részére fenntartott helyekről gondoskodva van.

Az unitárius templomban

március 15-én, d. e. 9 órakor tartandó istentiszteletet szolgálja Ferenc budapesti vallásosztály lelkész imádkozik és prédikál.

A Keresztényszociális Társaság Pénzügyi, Biztosítási és Magánvállalati Altitársaság Szövetsége debreceni csoportja

Timár-utcai helyiségében március 15. alkalmából hazafias megemlékezést rendez. A vezetőség felkéri a csoport tagjait, hogy az összejövetelen családtagjaikkal együtt március 15-én este 6 órára pontosan megjelenni szíveskedjenek. Vendégeket szívesen látnak.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem Szabadegyetemén (Népszerű Főiskolai Tanfolyam), a Dérmúzeumban 1944 március 17-én, pénteken 5 órai kezdettel előadást tart dr. Szádeczky Kardos Tibor egyetemi ny. rk. tanár „A mezőgazdaság közterhe”, 6 órai kezdettel dr. Milleker Rezső egyetemi ny. rk. tanár „Afrika” (vetített képekkel) címen. Belépés díjlan. Pontos megjelenését kéri, jóismerőseivel együtt, hazafias biztatóval a Rendezőbizottság Elnöksége.

Pályázat növendékfelügyelő állásra.

Polgári iskolai végzettségű férfi felügyelőt keres a fiúk feletti felügyeletre a siketnámak helybeli intézetének igazgatósága. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatója nyújt.

Fényesebb a lánconál a kard!

A Debreceni Leventeegyesület a magyar ifjúság ünnepén, március 15-én este 7 órakor eszimfonikus zenekari hangversennyel egybekötött hazafias ünnepélyt rendez az Arany Bika dísztermében. Műsorán Haydn: Esz-dúr szimfónia, Berlioz: Rékőzi-induló stb.

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓMŰSORA

1944. évi március hó 13-tól 1944 március hó 19-ig.

Rádió-hírszolgálat

Magyar nyelvű hírek.

- 7.15 Dunai német adók. 325.4 m (Brünn.)
- 8.00 Olasz rádió 25, 41 rövidhullám
- 8.00 Zagrabi rádió 276 középhullám.
- 17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
- 18.30 Olasz rádió 1925 rövidhullám
- 19.15 Dunai német adók 325.4 m
- 19.40 Olasz rádió 25.45 rövidhullám és 11. középhullám 221 és 303 m.
- 21.25 Dunai német adók 253.4 m (Brünn.)
- 4.30 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)

Hétfő

Március 13.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 8.00 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 8.25 Ebreszló, Torna.
- 8.45 Reggeli zene.
- 9.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 9.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 9.35 Hanglemek. I. rész: Kamarazene. II. rész: Zenekari művek.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. — Vezényel Várhalmi Oszkár.
- 11.10 ... vízjelző szolgálat.
- 11.15 Sovinsky László szalonzenekara. 1. Csajkóvszkij: Keringő a Csipke-rózsoka c. baletből. 2. Agghazi Károly: Magyar este. 3. Vecsey Ferenc: Vaive triste. 4. Damitz: Erdei mese. 5. Bixner: Kék ég, langó
- 11.30 Magyar telepek az őserdőben, P. Horváth Anzelm előadása.

- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 A Légerők zenekara, Vezényel Doroszlai Károly. 1. Lehár: Cigányszerzem, egyvelleg. 2. Doroszlai Károly: Szent István induló.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyambírek, piaci árak élelmiszerárak.
- 3.00 Operettérintések. 3.40 Nagy kortársaink. Vass László beszél Duhamel francia íróról.
- 4.00 Boocsai Imre „Uj magyar zongoramuzsikáit” játszik gyermekeknek.
- 4.25 Bizet: Az arsi leány, szvit — (Berliini Állami Opera zenekara.)
- 4.50 Hírek.
- 5.00 Az országos marháhusellátása, valamint a vágóállat igénybevétele és lebonyolítása. Domokos József közellátási főfelügyelő előadása. A Közellátásügyi Minisztérium előadássorozata.
- 5.15 „Héj mikor a csárdás járja.” Közreműködik a Budapesti Menedyke-kórus zenekari kísérettel.
- 6.40 „Pesti képeskönyv” Képek a századbeli Pestről Irta és összeállította Olthik Géza. Közreműködik Ungváry László és Kovrig Béla.
- 6.10 „Vezényel a szerző.” Csanak Béla szerzeményeiből játszik a Rádiózenekar. Az összekötőszöveget írta Pünkösdi Andor. Közreműködik Fellegi Teri, Szilvássy Margit, Ajtai Andor és Wey-

- gand Tibor. (Az 1944. január 30-i adásunk megismétlése hangfelvételről.)
- 6.50 Hírek.
- 7.00 A Bécsi Filharmonikusok hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Wilhelm Furtwängler.
- 7.50 „Az idő sodrában.” Politika a klubban és folyosón. — Kocsis László előadása.
- 9.10 Magyar zeneszerzők felőrlése.
- 9.40 Hírek.
- 9.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Művészmunkák.
- 11.10 Valakinek muzsikálnak.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 Német nyelvoktatás.
- 7.30 Melles Béla-zenekar. Vezényel Várhelyi Antal. Közreműködik Perényi Gabriella, ének.
- 8.30 „Budapest mint barlangváros”. Kadóc Ottokárné természetrajzi előadása. Felolvasás.
- 8.55 Halk melódiák.
- 9.10 „Ahol naponta 1500 embernek főznek.” A közvetítést a debreceni Egyetem főzőkonyhájáról vezeti Budinsky Sándor.
- 9.30 A Rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Clementis Klára, Lengyel Erzsébet.
- 10.40 Hírek.

Kedd

Március 14.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 8.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 8.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek — Közlemények. — Reggeli zene.
- 9.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.15 Hangszerszólók.
- 11.40 Elváltudósítás.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána: Rendőrzenekar. Vezényel Bánfalvi Miklós.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.
- 2.30 Hírek. Műsorismertetés.
- 3.00 Weldinger Ede szalonzenekara. Közben: 3.30 Ifjúsági rádió. — „Az aszóni diák”. Hangjáték Petőfi Sándor életéből. Irta Arató Béla. Előadják a gyermekszerepők, — Harsányi Gizi vezetésével.
- 4.00 Művészmunkák.
- 4.25 Emlékezés Bem Józsefre születésének 150. évfordulóján. Csorba Tibor dr. előadása.
- 4.40 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Akiket mindig szívesen hallgattunk. Kovács Károly csévegése.
- 5.10 Magyar zeneszerzők felőrlése.
- 5.40 „Petőfi kedvence.” Illés Gyula beszél Berangerről. A verseket elmondja Abonyi Géza.
- 6.00 „A keresztáruhoz megyek.” — Közvetítés a Központi Katolikus Kőr fehérturmából. Beszédet mond Mihailovics Zsigmond pápai prelátus. Közreműködik a Budavári Koronázó főtemplom énekara. (Nagybójtai elmélkedés.)
- 6.35 A honvédelmi minisztérium Légóllami Csoporthonökségének közleménye.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 „Nótáink virágai.” Dandás Margit és Halmos István énekel.

- Kísér Csorba Gyula cigányzenekara.
- 7.50 „Vándorló témák.” Hogyan lett a Bánk bánból opera? Innocent Vince Ernő előadása. Az előadás előtt Erkel Jenővel és Nádasdy Kálmánnal beszélget Innocent Vince Ernő.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Esti muzsika.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 A német birodalmi rádió műsorából. Operett zene. rium mezőgazdasági felőrlése.
- 7.55 A földmivélségi minisztérium. „Pápaválasztás és pápakoronázás.” Pusztai Sándor dr. előadása.
- 8.30 „Mindenhől egy keveset.” Vildák József cigányzenekara játszik az Ostende-kávéházból.
- 10.40 Hírek.

Szerda

Március 15.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 7.30 Szózat. Reggeli zene.
- 8.30 Március 15-ös ünnepi a magyar hadiüzem munkásság.
- 8.50 Hírek.
- 9.00 Református Istentisztelet a Kálvintéri templomból. Igét hirdeti Muraközy Gyula lelképásztor.
- 10.00 Egyházi ének és szembeszéd a Gyöngyös Gyula-úti XI. számú Helyorségi Kórház kápolnájából. A szembeszédet mise közben Káló Ferenc m. kir. tábori esperes mondja.
- 11.15 Evangélikus Istentisztelet a Bécsi-kaputéri templomból. Igét hirdeti Kápi Béla dr. dunántúli püspök.
- 12.20 Időjelzés, hírek.
- 12.30 Rézlelek a Filharmonia Társaság február 18-i hangversenyéből. Vezényel Berg Ottó.
- 1.45 Hírek.
- 2.00 Magyar művészmunkák.
- 2.40 A márciusi újak nyomában. A közvetítést vezeti Babay József riportja.
- 3.00 „Magyar vagyok — magyarnak születtem.” Összeállította Vincze Ferenc.
- 4.25 Petőfi 1844-ben. Gáspár Jenő előadása. A verseket elmondja Tasnády Ilona.
- 4.55 Hírek.
- 5.00 Honvédek műsora.
- 5.00 Világpolitikai kérdések. — vélemények.
- 6.05 Az Operaház díszelőadása a magyar cserkészmozgalom legfőbb védnöke, őfőmoltósága viléz Nagybanai Horthy Miklós Magyarországi kormányzója tiszteletére. 1. a) Himnusz — Rákóczi-induló; b) A névtelen magyar cserkész köszönti Magyarországi kormányzóját 2. „Petőfi”. (Bemutató előadása) Dalmó három felvonásban (öt képben.) Petőfi verseinek részben felhasználásával írta, zenéjét szerelte és vezényli Unger Ernő. Rendezte Rékai András. Az I. felvonás után: Hírek.
- A II. felvonás után: Törzstagok kiállítására a Nemzeti Szalonban.
- 9.10 „A bízalom éneke.” Verseke a magyar helytállásról.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 A Budapesti honvéd őrszólóalj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 8.40 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 9.00 Jó reggelt.

- 3.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
- 7.40 „A szabadságharc és a magyar sajtó” Dezsényi Béla dr. előadása.
- 8.00 „Rég volt — szép volt”. Részletek Buttkay Akos: „Eüst sirály c. operettjéből. Az összekötő szöveget írta és rendezi Kiszely Gyula. Elmondja Kovrig Emil. A rádiózenekari és a Földényi énekkart vezényli Fridl Frigyes.
- 9.10 Waldbauer vonósnyegyese. — Tagjai Waldbauer Imre, Szervánszky Péter, Országh Tivadar és Kerpely Jenő.
- 10.40 Hírek.

Csütörtök

Március 16.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebreszló, Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 Hanglemek. I. rész: Zenekari művek. II. rész. Operaréztetek.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat
- 11.15 Gutenberg György szalonzenekara. Utána Országos Postászenekar. — Vezényel Eördögh János. 1. Kéler Béla: Magyar vígjátéknyitány. 2. Ujvári József: Harmatos rózsák, keringő. 3. Ruszinkó Nándor: Akácvirágok. 4. Fricsey Richard: Mezei virágok. 5. Kiss Angyal Ernő: Balatoni szerenád. 6. Eördögh János: Töborzó. 7. Farkas Ferenc: Tarantella. 8. Galambos Károly: 31-esek indulója.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Szórakoztató muzsika.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyambírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 3.00 Folyamörök fűvészenekara. Vezényel ifj. Fricsey Richard. Közben 3.30 „A nemzeti dal” — Bisztray Gyula dr. előadása. Közvetítés a Csillagtelek előadássorozat.
- 3.50 Veress Károly cigányzenekara muzsikál.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 A Földmivélségi Minisztérium előadássorozata. Szólészeti-borászati időszertu tanácsadó. Fernady Elemér előadása.
- 5.25 Solymossy Lajos tánecsámokat zongorázik.
- 5.40 Zengő századok. XVIII. század. Közreműködik Sennye Vera és Apályi Imre. Közben hanglemek.
- 6.20 Magyar zeneszerzők felőrlése.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 Operagyöngyök. A kolozsvári Nemzeti Színház operaegyüttésének hangversenye. Közvetítés a kolozsvári Nemzeti Színházról. — Közreműködik: Ferencz Anikó, Hidy Franciska, Páka Jolán, Pósa Ella, Takáts Paula, Turjár Vilma, Végh Kató, Benkő Sándor, Gál József, Godin Imre, Horváth László, dr. Sikolya István, Szabady István, Szanati József, Virágos Mihály és a kolozsvári Nemzeti Színház ének- és zenekara. Vezényel Endre Béla és Vaszly Viktor.
- 8.00 A honvédelmi minisztérium légóllami csoporthonökségének közleménye.

- 9.10 Babakelengyét a kiz magyaroknál.
- 9.20 Magyar nóták.
- 9.40 Hírek.
- Utána lóversenyeredmények.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Gézy Barnabás zenekarának műsorából.
- 11.00 Séta Operettországban.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 „Kendő, kendő...” Bartha Erzsébet és Valtai Szabó Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Tok Horváth Gyula cigányzenekara.
- 8.00 Francia nyelvoktatás.
- 8.30 „Búcsú” Dráma egy felvonásban Irta Jean Cuzseau. Fordította Róna György. Rendező Némeib Antal dr. Előadja Makay Margit.
- 9.00 Acéhang Dalegyület Énekara Vezényel Winkler Rezső.
- 9.25 Verancs Faustus püspök. diplomata és feltaláló. Tóth László dr. egyetemi tanár előadása.
- 9.45 Sovinsky László szalonzenekara játszik a Newyork kávéházból.
- 10.40 Hírek.

Péntek

Március 17.

Március 18.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebreszló, Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat
- 11.15 Kamarazene.
- 11.40 Kik életünkért harcoltak I. rész. Dr. Müllerné Mikes Margit dr. előadása. Felolvasás.
- 12.00 Harangszó. — Fohász — Himnusz. Utána: A Rádiózenekar műsora ből Vezényel Bertha István.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Bura Pál cigányzenekara muzsikál.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyambírek, piaci árak élelmiszerárak.
- 3.05 Illeczky László szalonzenekara. 3.30 Seta Ermihiályfalván. A közvetítést vezeti Budinsky Sándor.
- 4.00 Melles Béla zenekar. Vezényel Várhelyi Antal.
- 4.45 Hírek.
- 5.00 Joga és más móka. Sz. Horváth János vídám csévegése.
- 5.15 Kís történet dalokban. Zádor Mária és Némery András énekel, kíséri Horváth Jenő táncgyüttese.
- 5.00 Német hallgatóinknak — Für unsere deutschen Hörer.
- 6.20 „Magyar ének — magyar lélek” Adám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának előadása.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 Sportközlemények.
- 7.10 Magyar szerzők muzsikája. Közreműködik Köhré Endre és a Budapesti Kamarakórus Pau.o.vits Géza dr. vezetésével. A Rádiózenekart vezényli Fridl Frigyes.
- 7.40 Egy emberöltő Marosvásárhelyi Irta Molter Károly. Felolvasás.
- 8.00 „Magyar nóták.”
- 1.20 Népszerű filmakadémia. Lohr Ferenc előadása a hangfelvételtől.

8.40 „Strausstól Leharig.“ Közreműködik Kőszegi Teréz, Angyal Nagy Gyula és a Rádiózenekar Vezényel Majorossy Aladár.

9.10 A tudomány magyar értékei. Csűrös Zoltán dr. műegyetemi tanárral beszélget Konkoly Kálmán.

BUDAPEST II. MŰSORA
5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
6.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

BUDAPEST II. MŰSORA
5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
6.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

Javítsa rádióját szakemberrel
Lendület FERENCZY
rádiólaboratóriumához, Cegléd-u. 1. Telefon 38-35

Rádióhullámok birkozása a végtelen világűrben

Hogyan zavarják egymást az ellenséges állomások

Az ellenséges állomások zavarása
A hadban álló országok egész sereg rádióállomással dolgoznak, amelyek a nap minden részében a legkülönbözőbb és mindenkor az érdekeiket szolgáló híreket sugározzák ki, ilyen módon valóságos „rádióhálózatot” alkotnak.

nemcsak zavarta, hanem abba külvilágba is beleszólt bele. Az idegen adóállomások a hangja Budapest közvetlen közelében nehezen volt hallható, mert Budapestben a rádióadók még olyan erős, hogy az ellenséges adóállomások hangját elnyomja.

A külföldi államokban is régóta folynak a hírekről az ellenséges adóállomások „bebeszélésének” kiküszöbölésére. Ennek egyik módja az, hogy például a hírek közben halkabban beszéljenek, azaz az ellenséges adóállomások hangját elnyomja.

Az ellenséges bebeszélés ellen a védekezés igen nehéz, mert technikai okokból nem lehet megváltoztatni a saját adóállomások hullámhosszát egyik pillanatról a másikra.

Gazdadolgozók

LOVERSENY HELYETT TEJ. A gyermekek tejjelátásának megjavítása céljából a boulognai és vincennesi loverseny pályákat legelőkké alakítják át.

VISSZAELES AZ ÉDESCIROK VETOMAGGAL.

Mivel magas ára volt az edescirok — vagy amint nevezik méznád — magyának, a múlt évben igen sok cirok és közönséges cirok keresztesése útján nyert magot hoztak forgalomba.

NYARSON SZÁRITOTT SZÉNA A JÓ.

A fűtermés a szénává szárítás során értékének 50 százalékát is elveszti, ami csak úgy menthető meg, ha nem a földön, rendekben, hanem nyáron szárítjuk.

ÖLMOT VESZ
lapunk nyomdája
1023. Kir. nercen-utca 16.

Szombat

Március 18.

BUDAPEST I. MŰSORA
5.30 Gondülőz derű.
6.00 „Zen az otthon” A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.

Vasárnap

Március 19.

BUDAPEST I. MŰSORA
7.30 Fohász. — Szózat. — Reggeli zene.
8.15 Hírek.
8.30 Összefoglaló beszéd.

Az ellenséges rádióállomás zavarása

A hadban álló országok egész sereg rádióállomással dolgoznak, amelyek a nap minden részében a legkülönbözőbb és mindenkor az érdekeiket szolgáló híreket sugározzák ki, ilyen módon valóságos „rádióhálózatot” alkotnak.

AMIKOR AZ EGYIK ADÓ BELESZÓL A MÁSIKBA

Az ellenséges állomások zavarása
A hadban álló országok egész sereg rádióállomással dolgoznak, amelyek a nap minden részében a legkülönbözőbb és mindenkor az érdekeiket szolgáló híreket sugározzák ki.

5.00 Sárosi Elemér cigányzenekara muzsikál.
5.20 Kossuth Bécsben. Irta Lengyel Tamás. Felolvasás.

Március 15.

Minden magyar szívet boldogság töltse be, felvirradt a nemzet nagy örömmünnepe! Majd egy évszázada virradt először fel, azóta ünneplünk újjongó lélekkel!

Őst jogainknak kivívása óta Nem egy súlyos vihart állt ki e szent hazánk és még is élünk, mert veünk van Isten. Nem hagyott magunkra soha a veszélyben!

Azóta elshant közei 100 esztendő Egünkön tornyosul újabb viharfelhő. Minket is fenyeget a pusztulás ökle. A népirtó vihar elnyelhet örökre!

Ünnepelhetünk-e mint egykoron régen? Mikor recseg-ropog körülöttünk minden! Egyre nő az árvak és özvegyek száma A dühöngő orkán templomunkat rázza.

Ezen a szent napon minden feledjünk el, Tudjunk ünnepeink újjongó lélekkel. Ne is kérdezzük ma, hogy mit hoz a holnap? Feledjünk el minden köznap gondunkat!

Bátran fel a fejfel! Nem vész el a nemzet, Melynél nem alszik ki a hazaszerelet! Rázhajta a vihar az ezeréves fölgyet, Nem döntheti le más próbálta csegett!

A népirtó vihar nincs már fölünk messze. Kláljuk, ha velünk lesz Isten kegyelme! A várva-várt békét őh, hozzád el végre, Március 15! Szabadság ünnepe!

IFJ. BENKÓ JANOS.

Tűzharcos diszeladás a Csokonai színházban

A Magyar Tűzharcos Szövetség debreceni főcsoportja március 15-én este 6 órai kezdettel a Csokonai Színházban diszeladást rendez. A Bocskay István II hajduvezred zenekara a Himnuszot játssza, majd a hősihalált halt Bajtársokról emlékeznek meg a tűzharcosok. Petőfi „Nemzeti dal”-át Deéry Jenő tűzharcos bajár, a Csokonai Színház művésze szavalja. Ezután kerül sorra Szilágyi László és Huszka Jenő operettje, a Gyergyói bál, melyet a Csokonai színház művészei adnak elő. A diszeladás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

ELLOPTA A FEDÉLBE BEVARRT KENYÉRJEGYET

Kovács Józsefné, Olajút 68. szám alatt lakó asszony a múlt nap lopás vétségével vádolva került a törvényszéken dr. Tomola Béla büntető-egyesbíró elé, mert a vádirat szerint tavaly nyáron ellopta Sipos Jánosné kenyérjegyét. Kovácsné a főtárgyalás során tagadta a lopás elkövetését. Siposné elmondta, hogy kenyérjegye a fedélbe cérnával volt bevarrva és amikor Kovácsné ellopta, saját kenyérjegyének fedelére varrta be. Nyomozás során meg is állapították, hogy a Kovácsné kenyérjegyfedelére varrt kenyérjegyek azonosak a Siposné előllopott jegyekkel. A törvényszék meg is állapította Kovácsné bűnösségét és egyhónapi fogházbüntetésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG

A Kamarák autonómiájának visszaállítása

Budaöestről jelentik: Csakhamar a kamarák elé kerül az a rendelet-tervezet hozzászólás végett, amely kinevezési alapon kívánja helyreállítani a kereskedelmi és iparkamarák önkormányzatát. Hir szerint a tervezet elgondolása az, hogy az érdekképviseletek jelölése alapján

az ipar és a kereskedelmi minisztérium 45 iparos és 45 kereskedő tagot nevez ki, akik megválasztják a tisztikar. A tagoknak nemcsak véleményezési, hanem határozathozatali joguk is lesz. A kamarai tagok kinevezése előreláthatólag áprilisban kerül sor.

A Kamarák a kereskedelem képzéséhez kötéséért

Budaöestről jelentik: Valamennyi kereskedelmi és iparkamara közös felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez és a fizetes kereskedelem megvédése érdekében kérték a kereskedelem képzéséhez kötésének törvényes szabályozását. Régen vajudó probléma megoldásának szükségességét a kamarák a következőkkel indokolták: A tanult kereszény kereskedők részéről egyre nagyobb az elkeseredés azokkal szemben, akik minden felkészültség és előképzettség nélkül kapnak iparigazolványt. A kamarák álláspontja szerint tehát a kereskedők érdekeinek megóvása céljából sürgős és elengedhetetlen a képzési törvény megalkotása. A gyakorlat azt bizonyítja és a rendelkezésre álló adatokból is megállapítható, hogy kevés iskolai végzettséggel értelmiséggel rendelkező társadalmi rétegből ma sem mennek szívesen kereskedői pályára, mert tartanak attól, hogy a képzéshez kötés még sokáig elhúzódik. Ha a tör-

vény életbelép, úgy a magasabb intelligenciájú rétegek szívesebben mennek a kereskedelmi pályára, ahol ilyen körülmények között jövőjüket inkább biztosíthatnak látják. Javasolják a kamarák, hogy a törvény ama része, mely a kereskedés gyakorlását, tehát az önállósulást feltételeit szabályozná, ne lépjen azonnal életbe, hanem csak egy bizonyos idő múltán. A tanoncokra és segédekre vonatkozó rendelkezéseket azonnal hatályba kell léptetni. (Magy. Tud.)

ELHALASZTOTTÁK AZ IPOK KÖZGYŰLÉSÉT

Budaöestről jelentik: Az Ipartestületek Országos Központjának március 19-ére tervezett újalkító és tisztújító közgyűlését, mivel az IPOK szervezeti reformjára vonatkozó rendelet még tárgyalás alatt áll, elhalasztották. A közgyűlést előreláthatólag március végén vagy április elején fogják megtartani.

SPORT

Tizenkétezer ember szurkol ma a DVSC-nek

Mérkőzés iránt még ilyen érdeklődés nem volt Debrecenben. Már a hét közepén elfogytak az elővétel jegyek, a vezetőség mintegy 12 ezer emberre számított. A két csapat egymás elleni küzdelme mindenképpen szép játékot fog hozni. A Nagyvárada mellett, hogy a legjobb magyar csapat ma, a legszembene játszó magyar csapat is. Csatársorában három válogatott játszik, védelme és fedezetsora is nagyon megbízható. Emellett a NAC-nak általában szerencséje is szokott lenni. A két védelem között nagy különbség nem mutatkozik, körülbelül egyenlő erejűnek tekinthető. A két fedezetor között határozottan a DV-

SC javára mutatkozik valami többet, a csatársora viszont a Nagyváradnak jobb. Előnye ezzel szemben a DVSC-nek az, hogy sokkal fiatalabbak a játékosai, mint a Nagyváradé és végül az, hogy itthon játszik a csapat, hazai pályán, ahol még nem vesztett el mérkőzést. A Nagyváradnak nem nagyon szokott menni a játék Debrecenben, a DVSC pedig most igen jó formában van. Ez a hazai siker mellett szól. Meg kell állapítani, hogy nem lenne meglepetés, ha a DVSC győzne. Véleményünk szerint, ha egyik csapatra sem fog ki gyenge napot, akkor a győzelem nem is marad el. Jóságunk 4:2 a DVSC javára.

HA GYŐZ A DVSC HATODIK LEHET

A DVSC jelenleg a 11. helyen áll, de a mezőny olyan tömör, hogy bár a debreceni csapat egy mérkőzéssel kevesebbet játszott az előtte állóknál, győzelme esetén felmehet kedvező körülmények között a hatodik helyre. Ha az Elektromos kikap, vagy csak pontot veszít Szegeden, a Csepel kikap Ujvideken, a Kispeszt a Szolnoktól, a SalBTC az Újpesttől, akkor hatodik helyre megy fel a DVSC.

Jóslataink a vasárnapi mérkőzésekre. Újpest—SalBTC 3:1 Gamma—Vasas 4:2, Kispeszt—Szolnok 2:2, Di—MÁVAG—Ferenévaros 1:0, Elektromos—Tisza 3:3, Kolozsvár—BSZKRT 4:1, Ujvidek—Csepel 2:0.

MÉG NÉHÁNY JEGY!

A DVSC vezetősége közli, hogy a vasárnapi mérkőzésre még néhány számozatlan állóhelyet tud kiadni. Vasárnap délelőtt 9 és 11 óra között a pálya bejárati pénztáránál lehet kapni a jegyeket.

JÖNNEK A SZOLNOKI KOSÁRLABDAZÓK

A DVSC vasárnap délutánra DVSC—DEAC férfi és női kosárlabda tornát tervezett, a vezetőségnek azonban közben sikerült megállapodni a szolnoki kosárlabdázókkal, hogy azok lejajjenek vasárnap délutánra Debrecenbe. A szolnokiaknak női és férfi csapatuk jön, délután 5 órakor a Sportcsarnokban tehát DVSC—Sz. MÁV női, 6 órakor DVSC—Sz. MÁV férfi kosárlabda mérkőzések lesznek.

VASARNAPI MŰSOR

Dohánygyári pályá: délelőtt 10 óra DVSC II—Tiszthelettesek barátságos mérkőzése. 12 órakor Dohánygyári SE—Debreceni LE barátságos mérkőzés DVSC pályá: 3 órakor DVSC—Nagyvárada NB mérkőzés. DVSC sportcsarnok: 5 órakor DVSC—SZ.MÁV (női) kosárlabda mérkőzés. 6 órakor DVSC—SZ.MÁV (férfi) kosárlabda mérkőzés.

SPORTHELMONDO

Március 15-ig lehet villámmal igazolni. A labdarugó szövetség meghosszabbította a villámigazolások határ idejét március 15-ig. Tekintve, hogy ma már 12-e van, elég későn jutott észébe a szövetségnek közölni a meghosszabbítást.

Bogár István kezdve a Ferenévaros játékosak lesz (?) Nyiregyházaan úgy tudják, hogy a MOVE Szabolcs megyezett a Ferenévarossal abban, hogy Bogárt, a kitűnő szélsőt az őszszel átadják a Fradiának.

Lóránt játszik középcsatárt a NAC ban. A várad csapat valószínű összeállítás az lesz; Vécsey—Mészáros, Onody—Perényi, Juhász, Deményi, —Ferenézi, Bodola, Lóránt, Sárvári, Tóth.

— Nemlétező fát adott el. Berzski Sándor Piac-u. 38. szám alatt lakó fényképész feljelentést tett egyik ismerőse ellen, aki nemrégiben 3 ürméter fát ajánlott fel neki eladásra. Azt állította, hogy elkötözik Debrecenből és a fát elszállítani nem tudja. A fát 96 pengőért fel vett, de addig nem szállította. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Fuhrmann Géza Péterfia utca 24 szám alatti szabóműhelyéből ismeretlen tettes egy fekete nadrágot 400 pengő értékben elloptott.

— Besurranó tollaj járt Wertheim Andrásné Árpád tér 37. szám alatt lévő lakásának padlásán, ahonnan 120 pengő értékű fehérneműt lopott.

— Kerékparóplás. Nagy Gábor Vig kedvő Mihály-utca 25. szám alatt lakó tímármoster az elmúlt nap kerékparóját őrizetlenül hagyta a Mester és Honvéd uca sarkán, amíg egyik úlzletbe bement. Kerékparóját ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— Szaporodnak a fehérneműlopások. Bánk Lászlóné Wesselenyi utca 97. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes 120 pengő értékű fehérneműt lopott tőle.

Ma délután a DVSC—NAC mérkőzés után a DVSC fedettesarnokában férfi és női kosárlabda mérkőzés lesz. A DVSC női csapata a DEAC női kosarasokkal megerősítve veszi fel a küzdelmet a Szolnoki MÁV hölgycsaparsai ellen, majd a DVSC férfi kosarasainak a Szolnoki MÁV elleni visszavágó mérkőzés kerül lebonyolításra.

HIRDETMEŶY

A háziszemélt legmagasabb fuvarozási díját a 40654—1943. IX. 1/b. K. M. sz. rendeletben kapott felhatalmazás alapján f. évi március hó 1-től kezdődő hatállyal következőképp állapítottam meg:

A háztartásokban a lakás rendszeres naponkénti tisztításából és a háztartás vezetéséből származó, továbbá, középülekekben, közhivatalokban, irodákban, kereskedelmi és kisipari üzemekben, műhelyekben, üzethelyiségekben a helyiségek rendszeres sepréséből származó hulladék és a türelésből eredő hámu és salak; rövidesen a rendszeres mindennapi takarításból származó személt havonkénti legmagasabb fuvarozási díja:

lakásonként, tizletenként havi 1.50 pengő. A közép és gyáripari üzemeknél, központi fűtésű rendező házaknál valamint vendéglő, szálloda, virágkereskedés, zöldségszaktárral bíró házaknál — a szokásos háztartási személt mennyiségélt meghaladó — salak és egyéb ipari személt fuvarozási díja m 3.-ként (egy szekér fuvar): havi 5.40. P.

Az egy-két lakással rendelkező házaknál a szokásos háztartási személt mennyiségélt meghaladó — falomb, vírárszár és hulladék — fuvarozási díja közös megállapodás tárgyát képezi Debrecen, 1944. március 10-én. POLGÁRMESTER.

A munkásfőiskola előadásának rendje

Március 12-én, vasárnap délelőtt tanulmányi sétá.

1. 10—11 óráig a Déri György Ezerdes Népajzi Múzeum és a Thaly-szoba megtekintése. Előadó és vezető: dr. Balogh István múzeumőr. (Gyülekezés a Déri Múzeum előlt háromnegyed 10 óráról.)

2. 11—12 óráig a Reformálius Kollegium oratóriumának és könyvtárának megtekintése. Előadó és vezető Lukács László könyvtárigazgató.

Március 13-án, hétfőn: 1. A haza földjének megtartásáért vívott hősi küzdelmek. II. rész. Előadó: dr. Szondy György tanügyi főtanácsos. Az I. csoportban 6—7 óráig, a II. csoportban fél 8-tól fél 9 óráig.

2. A világegyetem. Előadó: dr. Milleker Rezső egyetemi ny. r. tanár. Az I. csoportban 7—8 óráig, a II. csoportban 6—7 óráig. 3. Szokások, foglakozások népi dalai. Előadó: Horváth Károly ref. leánygimnáziumi tanár. Az I. csoportban 8-tól fél 9 óráig, a II csoportban 7-től fél 8 óráig.

HIRDETMEŶY

A halápi erdőhivatal területén 1180 kéve tengeriszár f. hó 17-én délelőtt 8 órakor a Haláp-telki tanyán (a Halápi csárdá közelében) nyilvános árverésen eladásra kerül. Gazdasági Tanácsnok

HIRDETMEŶY

Debrecen sz. kir. város a verestarka marhaenyésztés minőségi fejlesztése érdekében több városi tulajdon képező fiatal tenyészbikát kíván elhelyezni gazdáknál, vagy más személyeknél a város határának különböző pontjain. Felhívom azokat, akik bikák tartására vállalkoznak, hogy ebbéli szándékukat a városházban a gazdasági ügyosztályban (félémelet 18. sz. szoba) a hivatalos órák alatt 8—2-ig jelentsek be. Ugyanott a tartási feltételek is megindhatók. Gazdasági Tanácsnok

MEGHIVÓ

a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztályának 1944 március hó 26-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor (határozatképtelenség esetén fenti napon d. e. 11 órakor a Magyar Elet Pártköre helyiségében Arany Bika főbejárati, félémelet) tartandó

rendes közgyűlésre Targysorozat: 1. Elnök megrnyitő és ennek kapcsán dr. techn. Arany Sándor mezőgazd. főisk. ny. r. tanár — egyetemi c. ny. rk. tanár, osztályalelnök előadása „Szikes falajok javítása az átmeneti gazdálkodás keretében” címen. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése, felmentvény megadása. 5. Az 1944. évi költségvetési előirányzat megállapítása. 6. Alelnök, gazda, jegyző, választmányi rendes és pótlagok, számvizsgáló bizottság választása. 7. Esetleges indítyványok, melyek 3 nappal a közgyűlés előtt az elnök ségnek írásban nyujtandók be. Debrecen. 1944 március 8.

Szabó István sk. Tóth Zoltán sk. titkár. elnök.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István

